

Lietuva duos Lenkams savo pasiulimus

Derybos atsinaujino

Lenkai nori karaliaus

Europai grėšia finansinis suįrimas

LIETUVA PADUOS LENKAMS SAVO KONTR-PROJEKTĄ.

WASHINGTONAS, IX. 12 d. (Liet. Inf. Biuras). P. Hyman'ui įteikus lietuvių-lenkų konferencijoje sutarties projektą, buvo padaryta derybų pertauka tam projektui pasvarstyti. Šiandien pertraukos laikas baigiasi ir derybos bus vedamos toliau. Kadangi P. Hyman'o naujam projekte permainos nežymios, todėl Lietuvos delegacija įteiks konferencijai savo kontr-projektą.

Lenkai nori karaliaus.

BERLINAS, rugs. 14. — Varšavos dienraščio Kurjėro Polskio žiniomis, iš prieštasties finansinio ir ekonominio suįrimo ir puolimo Witos kabineto, Lenkijoje pakeliamas monarchistinis šauksmas: "Respublika nevyksta. Mums reikia karaliaus."

Kalbėdamas apie nepasisekimą respublikos Lenkijoje laikraštis sako, kad "atbudavojant Lenkijos valstybę mums nepasisekė sutverti aiškų simbolį, kuris atsilieptų į masių vaizduotę."

Skleidžiama nuomonė, kad didesnę dalis Lenkijos žmonių susispiestų apie karalių ir padarytų galima vienybė, nes karalius pagimdėtų liaudyje "įkvėpimą."

Lenkai grumoją Rusijai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 15, '21 as required by the act of Oct. 6, 1917

PARYŽIUS, rugs. 14. — Pasak Varšavos žinių, Lenkijos valdžia, remdamasi tuo, kad Maskvos valdžia buvusi neįsileidę visų Rusijos-Lenkijos sutarties sąlygų, rengiasi pasiųsti Rusijai notą, grumojančią pertraukti diplomatinis ryšius ir užduoti Lenkijos-Rusijos rubežius.

Pripažins sovietų valdžią.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 15, '21 as required by the act of Oct. 6, 1917

CHRISTIANIA, rugs. 14. — Norvegijos užsienio reikalų ministeris paskelbė de facto pripažinimą Rusijos sovietų valdžios, jei to bus pareikalauta iš Norvegijos teismo laike bylos prieš senosios Rusijos valdžios agentus. Prieš tai prie valdžios biliaus ratifikavimui Norvegijos-Rusijos prekybinės sutarties sakoma, kad jau tapo apsimainyta notomis ir kad Norvegijos valdžia prisizadėjo prie viršminėtų sąlygų pripažinti Rusijos valdžią.

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skaitytis visi. Gaunamas Naujienose. Kaina 5c

Monarchistų pavoju.

BERLINAS, rugs. 14. — Berlines Tagesblatt sako, kad kanceleris Wirth turi aiškių prirodymų, jog Bavarijos monarchistai daro suokalbčius išsukti ten sukilimą. Bavarijos kabinetas yra rezignavęs iš prieštasties susikirtimo su Berlio valdžia dėl jos dekretų prieš monarchistus ir militaristus. Pastaruoju metu Bavarijoje labai pasmarškėjo militaristų, monarchistų ir separatistų (šalininkų Bavarijos atsiskirimo nuo Vokietijos) agitacija.

Gorkis atvyksta į Berlią

BERLINAS, rugs. 14. — Rytoj laukiama atvykstant čia garų rusų rašytoją Maksimą Gorkį.

— Varšavos žiniomis, dešimtosios Lenkų partijos propozicijos kandidata į Lenkų premjero vietą Seimo atstovą Glabickį. Glabickis savo veiklu Seime yra pasižymėjęs kaip reaktionieris ir atkaklus antisemitas.

Areštuoją anarchistus.

BERLINAS, rugs. 14. — Iš Maskvos pranešama apie masinius areštus anarchistų. Sakoma, kad ikišiol yra apkaltinta daugiau kaip 600 anarchistų, jų tarpe ir paskilęs vadovas Leonas Ciorni. Areštus daro bolševikų ochranka — čeka. Anarchistus kaltinama suokalbčiuose nuversti bolševikų valdžią, vartojant nihilistų metodus.

MACHNO SUŠAUDYTAS.

VARŠAVA, rugs. 13. — Pasak Varšavos žinių, Lenkijos valdžia, remdamasi tuo, kad Maskvos valdžia buvusi neįsileidę visų Rusijos-Lenkijos sutarties sąlygų, rengiasi pasiųsti Rusijai notą, grumojančią pertraukti diplomatinis ryšius ir užduoti Lenkijos-Rusijos rubežius.

Nelais imigrantų perviršiai išvažiuoti iš Europos.

WASHINGTON, rugs. 14. — Tapo patirta, kad Amerikos konsulai užsienyje gavo instrukcijų nevizuoti pasportų jokioje šalyje, kada kvota galinčių įvažiuoti iš tos šalies į Ameriką yra užsibaigusi. Sakoma, kad tas sumažins vargą imigrantams, nes tuo bus išvengta grąžinimų namo jau pasiekus Ameriką. Dabar gi laivų kompanijos mažai paisyti įstatymų ir gabena žmones visai neatsižvelgdamos į kvotas, dėl ko kas mėnesį prisieina grąžinti daug žmonių iš įvairių šalių, kurių mėnesinės ar metinės kvotos yra išsibaigę.

Permato galutiną Europos finansinį suįrimą.

Laikraščiai pranašauja didelį ekonominį ir finansinį susmukimą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 15, '21 as required by the act of Oct. 6, 1917

PARYŽIUS, rugs. 14. — Baigiantis irti Europos finansai, pranašaujantis didžiausį ekonominį suįrimą pasaulyje, užima žymią vietą Francijos laikraščiuose. Tuo pačiu laiku prityrę biržos žmonės sako: "Mes nenorime pranašauti pabaigos."

Iš daugybės spėliojimų, tamsių pranašavimų ir menkų faktų, du dalykai yra aiškūs. Pirma, kad Europos skolos, įskaitant ir Vokietiją, negali būti užmokėtos. Antra, kad jei neatsitiks didžiausio stebuklo, kiekviena Europos šalis už metų turės nupulti į finansinį suįrimą.

Iš prieštasties tokios padėties, kompetetingi finansistai mano, kad veikiausiai atsiras naujas vertinimo pagrindas, kuriame doleris dvigubai ar trigubai pakils savo vertėje.

Tas gali įvykti, kadangi vertinimas pagal auksą ir sidabrą senai jau yra panaikintas Europoje. Jokių Europos pinigų vertė dabar nebėra nustatoma didumu auksa depozitų padengimui popierinių pinigų.

Padėtis Francijoje yra taip rasti, kad 1922 m. biudžeto deficitas sieks 70.000.000.000 frankų. Šiomet gi deficitas siekia 32.000.000.000 frankų.

Išrinko internacinalinį teismą

Tautų sąjunga pasodino teismą ir vieną amerikietį.

GENEVA, rugs. 14. — Tautų sąjungos susirinkimas šiandien po 22 balsavimų išrinko nuolatinį internacinalinį teisingumo teismą. Išrinktuosius jau patvirtino sąjungos taryba, kuri laikė kartu ir savo susirinkimą.

To internacinalinio teismo teisėjais išrinkti šie žmonės: John Bassett Moore iš Jungt. Valstijų, viskontas Robert Finlay iš Anglijos, Dr. Yoroza Oda iš Japonijos, Dr. Andre Weiss iš Francijos, komand. Dionisio Angilotti iš Italijos, Dr. Ruy Barbosa iš Brazilijos, Dr. B. T. O. Loder iš Holandijos, Dr. Antonio S. De Bustamente iš Kubos, teisėjas D. Nyholm iš Danmark, Dr. Max Huber iš Šveicarijos ir Dr. Rafael Altamira Y. Crevea iš Ispanijos.

To teismo uždaviniai bus teisti nusikaltusius šalis ir daryti sprendimus iškilus nesutikimams tarp dviejų ar daugiau šalių.

MAITINS STREIKIERIUS.

NEW YORK, rugs. 14. — United Textile Workers konvencija nutarė atleisti nebemokėti streiko pašelpos pinigais, bet atsitikus streikui kurti savo sandėlius ir dalinti streikieriams maistą. Tuo tikimasi bus pašalinti nepasitenkinimai, kurie kartais būna dalinant pašelpą. Ikišiol unija streikieriams mokėdavo po \$6 į savaitę pašelpos.

Pašalino unijos prezidentą

Mušekos vėl pradėjo veikti gubernatoriaus komisijai apleidus miestelį.

ELIZABETHTOWN, Ill., r. 14. — Gubernatoriaus komisija, kuri tyrinėjo padėtį spar kasyklų apygardoje, šiandien išvažiavo į Harrisburgą, kad ištyrų gandus, jog ginkluoti angliakasiai iš Saline pavieto vėl rengiasi žygiuoti į Elizabethtown.

Komisija išsivežė su savimi unijos organizatorių Cahrlės Inman, kuris ketino ant rytojaus saukti unijos susirinkimą.

Nors komisijai būnant Elizabethtown pavieto valdžia prižadėjo pašalinti visus mušekas ir neva buvo pradėjus tai daryti. Bet vos tik spėjo komisija apleisti miestelį, kaip mušekos — deputy sheriffs — tuojaus užpuolė unijos prezidentą John Gierhardt, kuris buvo sugrįžęs liudyti prieš komisiją, ir įsakė jam tuojaus nieko nelaukiant apleisti miestelį.

Komisija mano atklausinėti Harrisburge mainerius, o iš ten važiuos į Cairo, kur ji pasimatys su generaliniu unijos organizatorium Ed. Carbine.

Legionieriai teisinasi.

Betgi kartu kaltina mušekas už kivičius West Virginijoje.

WHEELING, W. Va., rugs. 14. — Amerikos Legiono komandotojas West Virginijoje, Nickerson, šiandien pasiuntė Legiono viršininkams raportą apie Legiono veikimą laike angliakasių žygiuotės. Jis bando pateisinti tuos legionierius, kurie stvėrėsi ginklo prieš angliakasių, nes, girdi, jie nuėjo ginti įstatymus ir tvarką. Betgi kartu jis pripažįsta, kad visus kivičius ir muškus sukėlė kasyklų mušekos. Jis sako, kad kasyklų mušekų sistema daro gėdą visai valstijai ir reikia griežti kad ir kraštutiniausių priemonių, kad tą sistemą panaikinus.

Graikai atnaujins ofensivą

SMYRNA, rugs. 14. — Graikų vyriausias komandotojas gen. Papoulas pasakė, kad Graikai vėl greitai atnaujins kariavimą prieš turkus, kuriuos tikimasi sunaikinti. Ofensivas apsisotys todėl, kad davus kariavimams pasileisti ir atsigabenus daugiau maisto ir amunicijos.

Ezbergerio užmušėjai pabėgė.

BERLINAS, rugs. 14. — Pasak tulo laikraščio, du tikrieji užmušėjai klerikalų vadovo Mato Erzbergerio pabėgė į Šveicariją.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, rugs. 14 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.70
Austrijos 100 kronų	\$6.91
Belgijos 100 frankų	\$17.70
Danijos 100 kronų	\$11.28
Finų 100 markų	\$7.01
Francijos 100 frankų	\$4.25
Italijos 100 lirų	\$95
Lietuvos 100 auksinių	3c
Lenkų 100 markų	\$31.45
Olandų 100 guldenų	\$12.95
Norvegų 100 kronų	\$21.62
Švedų 100 kronų	\$17.25
Šveicarų 100 kronų	95c
Vokietijos 100 markų	95c

Baisi piktadarybė klebono garaže

Išskoneveikta ir nužudyta mergina. Zakristijonas ir kunigo draugas jau prisipažino.

YOUNGSTOWN, O. — Kelia dienų atgal lenkų šv. Stanislovo parapijos klebonijos garaže papildyta ant merginos Stasės Kormaniūtės baisi piktadarybė. Ją tame garaže keli žmonės išskoneveikė, sukrantė jos krūtis, sumušė ją ir pusgyvę išvežė už miesto įmetė į griovį. Tik ant rytojaus ją rasta griovyje, nugabenta į ligonbutį kur neužilgo mirė, neatgaudama sąmonės.

Patirta tapo, kad Stasė buvo labai dievobaiminga mergina, priklausė prie įvairių katalikiškų draugijų ir nuolat lankydavosi į kleboniją. Ji buv prašiusi darbo pas vietos ar kokį kitą kunigą. Bet kad ji nebuvo taip graži ir ne visai jauna, nes turėjo 37 m. amžiaus, nė vienas kunigas sau už gspadinę imti jos nenorėjo.

Piktadarybės dieną ji buvusi išpažinties, paskui nuėjusi klebonijon. Ten ji ilgokai kalbėjosi su klebonu kun. Kasinskiu. Paskui apie 2 val. po pietų išėjusi iš klebonijos ir kiemą. Daugiau jos nuo to laiko nebe matyta.

Policija suėmė zakristijoną Makievič ir labai artimą kunigo draugą ir irgi nuolatini klebonijos svečią Majevskį. Abu prie piktadarybės jau prisipažino. Jie prisipažino, kad Stasė išėjusi iš klebonijos kiemą, jie pastvėrė ją, nuvilko į garažą, kur jie per dvi valandas ją pakartotinai žagino. Kad ji gines, ludija jos sudraskyti drabužiai. Be to jie prisipažino sukrantę jos krūtis, sumušę ją ir paskui kada ji neteko sąmonės, išvežė vakare už miesto ir pametę į griovį. Jie sakosi, kad visą tai jiedu dū atlikę. Jie teisinausi tuo, kad buvę girti ir nenumanę ką jie darę.

Bet policija mano kitaip. Ji mano, kad turėjo būti ir trečias žmogus, nes nors tai dešioji klebonijos kieme ir garažini, niekas klebonijoje jos šauksmo negirdėjo, nors tuo laiku klebonijoje turėjo būti kunigas, kuris negalėjo neužgirsti pagelbos šauksmo. Todėl policija atidžiai daboją kleboniją ir jos gyventojus.

Austrijos kareivių maistas.

BERLINAS, rugs. 14. — Pasak žinių iš Vienos, Austrijos batalionas Bruck, Austrijų patėlė maistą ir atsiskė eiti prieš Vengrijos kareivius, pasiūstus okupuoti plotą žemės, atiduotą taikos sutartimi. Kareivius komitetas pasiūstas pasitarti su kariusių sumušė kapitoną. Pulko majoras pareikalavo kareivius emobilizuoti.

Niekas nesirupina buvusiu diktatorium.

PARYŽIUS, rugs. 13. — Lavonis buvusio Turkijos generolo ir Albanijos diktatoriaus Esrad Paša, kurį nušovė Paryžiuje albanas studentas, jau 14 mėnesių kaip guli lavoninėje, bet niekas jo neatsiima, kad jį palaidojus. Išrodo, kad visi užmiršo tą išdidų diktatorių. Jei dar per tul laiką niekas neatsiims, pašos lavonas bus palaidotas beturčių miesto kapinėse.

Airiai renka delegatus

Betgi pasiūstoji Anglijai airių nota nieko gera nežada, nes airiai niekame nenori nusi-leisti.

DUBLINAS, rugs. 14. — Oficialiniai tapo paskelbti, kad Eamann de Valera nebus nariu Airijos delegacijos taikos konferencijoje Inverness. Delegaciją vadovaus sinn feinerių organizacijos įkurėjas Arthur Griffith; kitais delegacijos nariais bus M. Collins, Robert C. Barton, E. Duggan ir Gavan Duffy. Juos paskirė dail eireann vesti derybas su premieru Lloyd George.

Dail eireann susirenkant įvyko naujas trukimas su Anglija, kuris gal ilgai sutrukdys derybas. Ant kiek didelis tas trukimas, dar nežinoma.

Londono žinios rodo, kad Lloyd George griežtai laikosi sąlygos, kad sinn feineriai turi prižadėti pavaldinystę karaliui, kaip pamatą taryboms. Dail Eireann gi užgyrė notą, kurią de Valera pasiuntė Lloyd George pračioje savaitės.

Sugrąžino airių notą.

LONDONAS, rugs. 14. — Vakar premieriui Lloyd George įteiktos Inverness sinn feinerių notos griežtumas pagimdė naują kilių Airijos taikos deryboms, nors manoma tą kilių nuveikti.

Iš ištikimų šaltinių patirta, kad premiera, perskaitęs notą, sugrąžino ją sinn feinerių kurjerams ir patarė jiems, reikale taikos, paprašyti de Valeros ją dar sykį peržiūrėti. Sakoma, kad nota yra stočokiškiausias dokumentas, kokio airiai dar nebuvo prisuntę.

Sumišimai kasyklose.

TERRE HAUTE, Ind., rugs. 14. — Sumišimai Jaconville anglių laukuose vėl atsinaujino. 200 žmonių minia išvijo Queen kasyklos užveždą Getherman.

Lenkai grąšina mirtim šmugelninkams

Uždraudžia gabenti maistą iš Lenkijos.

BERLINAS, rugs. 14. — Varšavos žinia sako, kad Lenkijos kabinetas viešoj proklamacijoj persergsti, kad žmonės, kurie šmugeliu gabena maistą iš Lenkijos gali būti baudžiami amžinu kalėjimu ir net mirtim.

[Bet tie patys lenkai su išskėtom rankom priima Lietuvos šmugelninkus, kurie šmugeliu gabena maistą iš Lietuvos į Lenkiją. Tai parodo, kad Lenkijoje yra didelis trukumas maisto ir jis ten labai brangus].

Selpimo savaitė Rusijoje

MASKVA, rugs. 14. — Komunistų partija paskelbė šelpimo darbo savaitę visoje Rusijoje, kuri prasidės ryto. Unijos ir visi žmonės prašomi pagelbėti visais galimais būdais, aukojant dalį algos, dirbant viršlaikį, renkant auksas ir rengiant koncertus naudai badaujančiųjų.

Tyrinės Ku Klux Klan

NEW YORK, rugs. 14. — Nors nepaminėdamas Ku Klux Klan vardu, teisėjas Sheppard iš Florida įsakė federaliniam grand jury nuodugnai iširti veikimą slapty draugijų, "kurios laiko susirinkimus už medžių, prie ugniakurų šviesos ir slaptose vietose." Jėgu grand jury mano, kad tokios draugijos neleidžia piliečiams naudotis savo konstitucinėmis teisėmis. Teisėjas sako, kad kiekviena organizacija, "kurios nariai nešioja baltus apsiaustus ir kaukes" ir kuri atima iš žmonių teises ir pasisavina sau teisę teisti žmones miškuose ir spręsti kas yra geistiniai, o kas negeistiniai piliečiai, gali būti baudžiama įstatymais.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENOS"

Auksinai nupuolė žemiausia

Vakar markės ir auksinai buvo nupuolė žemiaus negu kada nors pirma.

Iš pirmesniųjų metų galima matyti, jog Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai atpinga vasarą ir rudenį, o pabrangsta žiemos laiku. Kol kas tap yra ir šiais metais, ir dabar auksinai yra labai atpigę. Todėl dabar yra geriausias laikas pinigams siųsti Lietuvon, nes už dolerį dabar pasiųsi daugiau auksinų negu pasiųstum žiemą.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienų siunčiami pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienos duoda pilną gvarantią už pinigų siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmains didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko—Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIEŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienias. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakomųjų kainos:	
Chicagoje — pašto:	\$5.00
Metams	4.50
Pusmeti	2.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.00
Chicagoje — per nedėliu:	
Metams	03
Pusmeti	18
Trims mėnesiams	12
Vienu mėnesiui	75

Savijavose Valstijose su Chicagoj:	
pašto:	\$7.00
Metams	4.50
Pusmeti	2.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.00

Lietuvon ir kitur užsakomai:	
(Atpaiginta):	\$8.00
Metams	4.50
Pusmeti	2.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.00

Francija turi daugiausia
delegatų Tautų Sąjungos
kongrese ir jie veikia dau-
giausia kaip atviruose posė-
diuose, taip ir už kulisų.
Tai yra bloga žinia Lietu-
vai, kadangi Francija remia
lenkų ponijos užmačius.

Ilgą laiką Francija buvo
laisvės ir progreso tvirtovė
Europoje. Tuomet ji buvo
visos kunigijos niekinama,
kaipo "bedievių" ir "parma-
zonų" šalis. Bet šiandien
Francija jau yra sugrįžusi į
gerą kelią, nes ji jau atnau-
jinę diplomatinis ryšius su
Rymo popiežium. Ir kaip tik
dabar ji praneša visas šalis
savo atžagareiviskumu ir
imperializmu.

Vėliausios žinios iš bolše-
vikiško "rojaus":

Centralinis Ukrainos soc-
dem. darbininkų partijos or-
ganas, "Socialistiška Dum-
ka", rašo pirmame savo nu-
meryje, kad Vinnicoje tapo
sušaudytas tos partijos ko-
miteto pirmininkas, buvęs
miesto galva, Vladimir Du-
dič.

Bėgiu 1920 metų Ekateri-
naslave buvo sušaudyti soc-
dem. partijos nariai, Niko-
lai Mileško ir Fedor Siden-
ko.

Petrogrado kalėjimuose
birželio mėnesyje šių metų
buvo še socialdemokratų:

A. Karasik, F. I. Dan (cen-
tralinio komiteto narys), M.
I. Nazarjev, V. Kamenski
(Tarybos narys), Glzman
(darbininkas), S. Zilberberg
(studentas), N. Zaria (stu-
dentas), D. Dorofeev (dar-
bininkas, Tarybos narys),
A. Kozukov (krautuvės tar-
nautojas), E. Malachovski
(studentas), I. Nikolajev, B.
Seleznev (darbininkas), P.
Senatorov (darbininkas), D.
Skvorcov (darbininkas), A.
Fainštein (Tarybos narys),
I. Špakovski (darbininkas),
D. Čertkov, P. Rykov (dar-
bininkas), K. Poliakov (kor-
rektorius), ir areštuotieji
gegužės mėnesyje: V. Saf-
ronov (darbininkas), M.

Sleifer, V. Peret, K. Pan-
filova (studentė), Dr. M.
Magula, I. Ladyževski, I.
Karnovič (darbininkas), M.
Zimnicki (darbininkas), V.
Vaisberg (studentas).

Ar ne puikiai išrodo bol-
ševikiška "proletariato dik-
tatura"?

Apžvalga

NAUJAS LAIKRASTIS.

Wilkes-Barre'je, Pa., pradėjo
eiti naujas lietuvių laikraštis,
"Amerika". Jisai busias leidžia-
mas nedėdieniais. Redaguoja
kun. J. K. Miliauskas.

Mes gavome trečią to laikra-
čio numerį. Jisai susideda iš 8
puslapių ir savo išvaizda yra la-
biau už kitus lietuvių laikraš-
čius panašus į sensacinguosius
Hearsto leidinius. Antgalviai
ant kiekvienos žinutės sustatyti
stambiomis, kaip kirvakočiai,
raidėmis.

Be žinių, jame randasi ir
straipsnių. Viename pasakojama
apie bolševizmą ir tarp kitko sa-
koma štai kas:

"Yra ir kitų atsižymėjusių
bolševizmo vadų, kaip tai, Be-
la Kun, Bernard Shaw, Victor
Berger, Bill Haywood, Eugene
V. Debs (šie pastarieji kalė-
muose), kurie platino bolše-
vizmą po kitas šalis..."

Tas laikraštis, pasirodo, pa-
vertė bolševikais Debsą ir net
Bergerį! Aišku, kad ji redagu-
ja ignorantas.

KARŠČIUOJASI.

Vienas įžymesniųjų tautininkų
veikėjų, p. P. Jaras, rašo
"Amerikos Lietuvių" apie su-
manymą šaukti progresyvių
draugijų suvažiavimą ir sako,
kad jisai jam nepritaria. Jisai
bijosi, kad tokiam suvažiavime
nepaimtų viršų tie elementai,
kurie skelbia, kad Lietuvos val-
džia nereikia remti, kol ji nepa-
liaus slopinus žmonių laisvę.
Baigdamas, jisai rašo taip:

"Jeigu kam atrodė, kad da-
bar proponuojamas seimas yra
reikalingas, tai jis reikalingas
tik tam, kad sustiprintus
L. S. Sąjungą ir jos įtaką, ir
kartu kad su pagalba tame
seime sustvėrtų centro, būtų
galima sistematiškesnė agita-
cija varyt prieš aukas ir L.
L. paskolą, arba kitaip sakant,
prieš L. valstybę, išduodant
ją priešams, kurie tik tos pro-
gos ir laukia, nes juo L. val-
stybė bus silpnėję finansis-
kai, tuo priešams bus leng-
viau pavergt ją. Atsiminkime
tai, kad jeigu lenkai pavergs
L. valstybę, tai tuoj sugrįžs
ir vėl baudžiava. Todėl kas no-
rite pasitarnauti lenkam ir su-
grąžinti Lietuvos žmonėms
baudžiavą, važiuokite į pro-
gresyvių šaukiamą seimą."

Mes manome, kad tas žmogus
šitai parašė dėlto, kad buvo
iškarščiavęs. Jeigu mes many-
tume, kad jisai apsvairstė savo
žodžius, tai reikėtų pasakyti, kad
jo išmanymas yra labai menkas.

Tik pagalvokite: jisai tvirti-
na, kad progresyvių visuomenės
atstovai, susirinkę į seimą, pa-
sitarnaus lenkų ponams ir su-
grąžins Lietuvos žmonėms bau-
džiavą!

Prie kokios-gi dalies visuome-
nės skiria save p. Jaras? Ne-
jaugi jisai mano, kad atžagarei-
viai esą didesni lenkų ponų ir
baudžiavos priešai, negu pažan-
gių visuomenė?

Tas tautininkų veikėjas ka-
žin kodel yra išanksto įsitiki-
ngs, kad progresyvių suvažiav-
ime jo partija pralaimėtų. Bet
jeigu taip, tai reiškia, kad ji-
sai mano, jogei didžiama žmo-
nių pažangioje mūsų visuome-
nėje yra priešinga jo partijai.

Ar tai reikia degti to pykti ir
rašyti insinuatingus apie priešin-
gus nuomonės žmones, piešiant
juos Lenkijos ponų tarnais?

Traukimasi atgal, ar
išlyginimas fronto

P. Abramovič. — Vertė N.

Leninas savo knygutėje apie
žemės taksas ("o prdnalgie"),
o paskui ji ir Larin laikraštyje
"Pravda" (gegužės 28 d.) tvirti-
na dabar, kad visa bolševikų teo-
rija ir praktika laike pastarųjų
pustrečių metų — jų pačių da-
bar ydinama kaip "kariškojo
komunizmo" sistema, — visiškai
"nebuvo ir negalėjo būti politika
atsakanti proletariato kurybos
uždaviniams" (Lenin), o tik su-
žiniai vykinama laikina priemo-
nė, kurios imtasi karui ir valsty-
binio ūkio smukimui spiriant.

Arba — kaip Larin tatau for-
muluoja, — tai, kas dėjosi laike
1918—1920 m., buvo tik laikinas
"iškreipimas" pamatinio Rusijos
Komunistų Partijos fronto, pa-
sitraukimas nuo jo, o tai, kas da-
roma šiuo laiku, pradedant kovos
mėnesiu, 1921 m., yra "išlygini-
mas" senosios teisingos linijos,
grįžimas prie jos.

Visa tai kalbama ir rašoma
tuo tikslu, kad išteisinus papras-
to "vidutinio" komunisto akys-
kurio akys išsoko ant faktos del
pastarųjų laikų kalbų ir pasieli-
gimų vadų, tą griežtą pasiuli-
mą, kurį šiuo laiku daro patai-
kūsieji kerton Rusijos komuniz-
mo vadai, ir idant parodžius ant
keršto "visokiem menševikam",
kad jokie idejinio bankruto jie
nesusilaukę ir jokios idejinės
kapituliacijos (pasidavimo) ne-
padarė.

Su dabartiniais Lenino pareiš-
kimais, kad visa bolševikų eko-
nominė politika "neatsakė pro-
letariato uždaviniams", mes nieku
budu nesiginčysime, o taipgi
noriai sutiksime ir su Larinu,
kad "trys" bolševikų ekonomi-
jos "bangžuvės" (visiška nacio-
nalizacija, uždraudimas visiškai
daryti mainus ir monopolizavi-
mas laukų ūkio produktų) visai
nebuvo žut-but reikalingi teisin-
gai suprantamos socialistinio
proletariato taktikos priemonės
tokioj šalyj, kaip kad Rusija.
Mes per trejus metus nepalstame
kartoję tatau.

Bet su kuo mes, sąžiningai
kalbant, nieku būdu negalime
sutikti, tai su bolševikų teore-
tikų tvirtinimu, būk ir jie iki
kovos mėnesio, šių metų, manę
panašiai, ir visa, kad atsikrėti bė-
giu paskutinių trejų metų bu-
vęs jų — kaip jie dabar sten-
giasi atvaizdinti — sužinis ir
apgaltotas pasitraukimas nuo
teisingos linijos, kuria jie iki
šiol ėjo, taip sakyti, prieš norą,
su skausmu širdy, neįveikiamų
išlaikinių sąlygų spaudžiami, tu-
rėdami pasiryžimo atsisakyti
nuo jo prie pirmos progos.

Nežiūrint to, kad ir taip dar
trumpą atmintį turi paprastas,
eilinis komunistas, bet panašus
kaziravimas užuomarša ir pa-
neši panieka profo savųjų ave-
lių tikrai neturi lygaus sau pa-
vyzdžio.

Ištikrųjų!
1918-19 ir 20 metuose mes
supratom, — sako jie, — kad
mūsų politika klaidinga, bet mes
priversti buvom laikinai elgtis
taip, o ne kitaip.

Bet kame iškada komunisti-
nė partija pareiškė šitai (pirm-
kovo-balandžio 1921 m.)? Ka-
me iškada, kokiuose rusų komu-
nistų partijos teziuose, rezol-
ucijose, pareiškimuose, prane-
šimuose buvo pasakyta, pavyz-
džiui, kad ir sekamai:

Teisinga politika socialistų
partijos, paėmusios valdžią šaly
su menkai išvystyta pramone
ir su 80 nuosimčių ūkininkų ir
smulkiosios buržuazijos gyven-
toju, gludi tame, kad neda-
ryti visuotinos pramonės nacio-
nalizacijos, kad nekliudytū vidu-
ties iš smulkiosios gamybos,
nedrausti mainų laisvės, nemo-
nopolizuoti laukų ūkio gamybos
su varšinama "razverstka" kom-
biadais, maisto rinkimo būriais,
rekvizicijomis ir t. t. (Žiūr. Le-
nin "apie ūkio taksas"). Bet
štai tokios ir tokios aplinkybės
verčia mus taip daryti.

Kiekvienas sąžiningas komu-
nistas bus priverstas pripažinti,
kad jo partija ne sykį ir niekur
per visą laiką nėra pasakiusi tai.

Mes nežinome, ką mastė komu-
nistų vadai savo kabinetų ty-
loje, — bet savai partijai, visai
Rusijai, visam pasauliui jie pa-
sakojo visai ką kitą. Leninas
tvirtino, kad mažiausias pasi-
traukimas nuo monopolijos (t.
y. nuo valstybinės laukų ūkio
ir pramonės nuosavybės — N.),
kiekvienas nusileidimas laisvai
prekybai arba privačiai iniciaty-
vai yra pagalba kapitalizmui, o
"su kapitalizmu komunizmas
stovi karo lauke".

Trochis mėgino padėti gilų
teorinį pamatą po bolševistine
razverstka ir rekvizicijų prakti-
ka ir sutvėrė tikrą "militari-
komunizmo" sistemą, kurioj —
visam pereinamajam boikotar-
piui iki pilnam komonizui įvyk-
dymui! — nebuvo vietos vienam
atomui "laisvos apyvartos", pri-
vatinės iniciatyvos, ir tam pa-
našiai. Įvairūs "Narkomprodu" (maisto reikalų komitetas—N.)
ideologai nesuskaitomose straips-
niuose, knygose, prakalbose ir
t. t. įrodinėjo, kad jų politika
esanti vienintelė socialistinė, tik-
rai komunistinė politika; kad
ūkininkus galima ir reikia auk-
lėti komunistinėj dvasioj, pa-
gelba maisto rinkimo būrių, ir
kad iš ūkininkų reikia spēka
išvyti "buržuajinius papročius",
reikalaujančius kokių-ten "tei-
singų mainų" dirbiniais tarp
kaimo ir miesto, etc.

Ir ne kas kitas, bet Veik'o
(centralinio pildomojo komiteto
—N.) pirmininkas, Kalinin, dar
gruodžio mėnesįj pereinų ir sau-
sio mėnesįj šių metų rašė
straipsnius, kuriuose džiaugėsi
šita "Narkomprodo" politika ir
įkalbinėjo, kad nebutų buvę lai-
mės, bet nelaimės pagalbėjoji.
Berybės Rusijos smulkų ūkinin-
kų jures nieku būdu nebutų ga-
lima suvaryti į komunizmo
krantus, kad... ne razverstka
(razverstka — paėmimas visų
ūkininko produktų valdžios nu-
savybės išskyrus būtinausios
reikalingą paties ūkio palaiky-
mui dalį—N.), kuri, girdi, išmo-
kino ūkininkus suprasti, kad jie
privalę dirbti netik savo naudai,
bet ir komunistinės valstybės
labui etc. etc. Dabar, girdi, ūki-
ninkai susipratę, pripratę, išmo-
kė ir tapę išauklėti — ir komu-
nizmo likimas esąs užtikrintas!

Šitai, o ne kitaip, rašė, kal-
bėjo ir veikė rusų bolševizmo
vadai per pastaruosius dvejus
trejus metus! Šitoj, o ne kito-
kioj dvasioj veikė visa galingo-
ji jų partijos mašinerija ir jų
partijos tarnaitės — valstybės
mašinerija: visi laikraščiai, vi-
sos knygos, visos prakalbos, vi-
sos rezolucijos, visi gyvieji ir
dirbtiniai gramofonai, krutamie-
ji paveikslai ir t. t.

Ir visa laudis, visa Rusija, vi-
sas pasaulis taip — ir tik taip —
juos suprato.

Sufanatizuoti eiliniai bolševi-
kų elementai nuosirdžiai tikėjo,
kad visa tai, kas buvo vykdoma,
"atsakė darbininkų klesos inte-
resams", iš pasipiktinimo staigiu
sutikdavo kiekvieną mėgi-
nimą kritiškai pažvelgti į maisto
politiką. Ir jeigu kasdieni-
niai patyrimai dažnai pasakojo
sveikam praktiskam jausmui,
kad dalykų padėtis kažkokią
negera, kad pasekmės pasirodė
visai netos, kokių laukta, tai jie
tečiaus stengėsi nuraminti savo
abejones tuo, kad, girdi, nieko
nepesį, kad to reikalauja socia-
lizmo ir pasaulinės revoliucijos
interesai, kad pasielgti kitaip
daryti, kompromisus su buržu-
azine ūkininkų "nelabade", —
esanti mirtina nuodėmė, pasida-
vimas kapitalizmui, proletariato
reikalų parduikimas.

O užrubežj — kaip patvir-
ties kiekvienas asmuo, turėjęs
proga susidurti su užrubežio
darbininkais, nepasant jų pa-
kraipų, pradedant konservatis-
kiais ir baigiant krasutini-
niais komunistais ir anarchistais
— visos autoritetas, visa Rusi-
jos bolševizmo ietėmė tik tuo
ir buvo galima išsiskirti, kad

jo programą pilnos ir umios na-
cionalizacijos ir komunizacijos
imta čia už gryną pinigą aciu
tamsumui ir nežinojimui tikros
dalykų padėties Rusioj, Tatai
— ir tik tatai — aciu staigumui
ir smarkumui imta kaip stebuk-
las, kaip skaisčiusias rojaus
vaizdas, taip griežtai skirtingas
nuo tamsios, pilkos kasdieninės
kovos, kurią jie vedė pas save,
namie, laimėdami tik pamažu,
ne labai įžymius laimėjimus.

Bolševistinė taktika per visą
sovietinės Rusijos gyvavimo lai-
ką buvo pastatyta ant išsivaiz-
dimo, jog galima tuojau ir pilnai
įvykinti socializmą, buvo persi-
sunkusi utopiniu (svajonių —
N.) tikėjimu į tai, kad visa už-
duotis buvo tame, idant neat-
laidžiai vykinus pilniausią mano-
poliją, pilniausią nacionalizaciją,
pilniausią suvalstybinimą, visiš-
ką panaikinimą "privatinės ini-
siatyvos ir t. t.

Įrodinėti dabar visą praeitį
kaipo gudriai sugalvotą ir vyk-
dytą planą, tvirtinti buk "jie"
iškalno "viską permatę", reikšia
vien pasigailėjimo vertą išsiu-
kinėjimą nuo atsakomybės prieš
istoriją.

(Bus daugiau)

Iš Ivairių Sričių.

DABARTINIS RADIOTELE-
GRAFIJOS STOVIS.

Telegrafavimas leidžiant oru
ir gaudant tam tikrais aparatais
prietaisais taip vadinamas
Hertz'o bangas įgijo didelės pa-
žangos.

Pirmieji telegrafo išradėjai te-
legrafavimui vartodavo dvi vie-
las. Paskui greitai pradėjo var-
toti tikrai vieną vielą. Dabar
jau telegrafuojama be jokių vie-
lų, leidžiant oru tam tikras ban-
gas.

Nepersenai Paryžiuje įvyko
santarvės valstybių atstovų su-
važiavimas radiotelegrafijos da-
lykams sutvarkyti santarvės
valstybėse.

To suvažiavimo pirmininkas
prancūzų generolas Gerrier duo-
da šį dabartinio radiotelegrafijos
stovio vaizdą.

Bangų leidimas pasiekė dide-
lio pagerinimo laipsnio. Prakti-
koje vartojamos bangos plati-
nasi erdvėje panašiai kaip jūrų
paviršiuje bangų murgėjimas,
bet 300,000 kilometrų greitumu
per valandą. Bangų ilgis siekia
nuo 300 iki 30,000 metrų.

Juo tolyn bangos leidžiamos,
tuo ilgesnės jos parenkamos,
nes ilgesnės bangos lengviau ap-
supa kliutis, kurios yra žemės
paviršiuje.

Kada ir geriausiai įtaisyti lei-
džiamieji aparatai, bet jie siun-
čia (leidžia) ne vien tik vieną
reikalingo ilgio bangą, bet daug
šiek tiek įvairaus ilgio bangų.

Taip Vokiečių Naueno radio-
telegrafo stotis leidžia bangas,
kurių ilgio skirtumas yra nuo
2 iki 3%. Prancūzų stotys ga-
li leisti bangas tik 1% skirtumu.
Toks leidžiamų bangų suskal-
dymas įneša painiavos, neaišku-
miu ir duoda galimybes vienam
metu dirbti tik apžėtam radiotele-
grafo stočių skaičiui.

Gaudančios bangas stotys pa-
siekė didelio pagerinimo laips-
nio. Gaudomųjų stočių įtaisai
toki tobuli, kad vienoje stotyje,
vienu ir tuo pačiu laiku galima
priimti žinių tiek, kiek tik nori-
ma. Gaunamieji įtaisai toki
jautrus, kad priėmėjai su įtaisų
mu gaudyti 1000 metrų ilgio
bangoms neaučia kaimyno su
prietais gaudyti 999 metrų ban-
goms.

Santarvės atstovų radiotele-
grafijos klausimu suvažiavimas,
butent, turi tikslą pasiskirstyti
tarp tautų vartojamus bangų il-
gius, kad geriau išnaudojus
priėmėjų tobulumą ir išvengus
pasaulinių telegrafo stočių pai-
niavų.

dienos ir valandos.

Gaunamųjų iš tolimų stočių
bangų intensingumas, priimant
įvairia. Bendrai imant, pri-
imantieji įtaisai geriau veikia
rytą; geriau veikia žiemą nei va-
sarą; geriau veikia šaltesniuose,
ne kaip šiltesniuose kraštuose.
Tas aiškinama tuo, kad saulės
spinduliai daro orą mažiau pri-
einamą Hertz'o bangoms.

Bet kokiū būdu paaiškinti, kad
nakties metu priėmimas taip
pat blogesnis?

Yra dar daug dalykų, kurie
neaiškus.

Įdomus ir lengvai paaiškina-
mas faktas, kad tam tikros lei-
džiančios bangas stoties prieš-
priešais (antipode) priiminė-
mas daug geresnis, kaip šalimo-
se vietose. Sakysim, Naujoje
Zelandijoje labai gerai pri-
imams siunčiamos iš Prancūzijos
bangos. Tai pareina nuo to, kad
išleisto bangos eina į visas pu-
ses ir, apsupdamos žemės skri-
tulį susirenka viename punkte.

Bet kodel kartais girdima ge-
riau, o kartais blogiau?

Kodel, pavyzdžiui, kartais ant
Eifelio bokšto gerai primama
bangos iš Honolulu, paskui gi
kokia 15 dienų visiškai jokių iš
tuo bangų nepagaunama? Kaip
muzikoje prie kiekvieno vyriau-
sio tono prisideda kitų tonų, taip
ir čia prie leidžiamos norimo il-
gio bangos išsina ir kitų ilgių
bangų, kurios visai bereikaling-
gos. Tų bereikalingų bangų in-
tensingumas didesnis naktį ir
vasarą. Kodel taip? Manoma,
kad tai pareina arba nuo oro
elektros, arba nuo nevienodo
įvairiais laikotarpiais oro sluogs-
nių tirštumo, kurie veikia į ban-
gų ritimasi. Siame dalyke daug
kas dar neaišku.

Per radiotelegrafą galima val-
dyti juroj laivus, kurie yra nuo
kranto kelių šimtų kilometrų at-
stumu. Taip pat radiografas
vartojamas reguliavimui valan-
dų, suradimui geografijos ilgių.
Šiuo žvilgiu Prancūzija stovi
pirmoje eilėje. ("Karys")

Mūsų Moterims.

Suknia namams. — No. 1062.

Sejona, vestė ir rankovės yra iš
vieno; vestė su ypatingu antrutininiu,
kuris teikia graikštumo visai sukniai.
Šiai sukniui pavyzdys No. 1062 su-
krietas miros 36, 40 ir 44 colių per
krūtinę, 36 col. sukniui reikia 4 jar-
do materijos 36 colių pločio ir 4%
jardo juostelių.
Norint gauti tokia sukniui su-
kripti ir pasiuti pavyzdį, prašor
iškripti žemiau paduotą blankutę, pa-
žymėti mieta, parašyti savo vardą,
pavardę ir nusiųdžti ir, idėjus į
konvertą kartu su 15 centų (pašto
bendradis ir pinigais) atsiųsti mums
šitai užrašavus: NAUJIENOS
PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted
St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dep.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau at-
siųsti man pavyzdį No. 1062.

Mieros per krūtinę.

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir Valst.)

Arčiausia pasiekimui Lietuvos vie-
ta. Geras maistas, ir užtikrintai. Di-
dėle pasivaikščiavimo vieta. Visi pa-
rankumai, modernioji laiva.

RED STAR LINE

Išplaukia kas savaitę
Pier 68-62 North River, New York
Samland) New York | Spalio 15
Hamburga.
Tik 3-dia kiesa
Kroonlan) New York | Rugs. 17.
Zeeland) | (Spalio 15)
Lapland) | Hamburga | (Rugs. 24)
Finland) | | Spalio 1

AMERICAN LINE

Mongolia) New York | Spalio 20
Minnekahda) | (Rugs. 22)
Manchuria) Hamburga | Spalio 6
Tikietai tiesiai į Pilavą
INTERNATIONAL MERCAN-
TILE MARINE CO.,
116 laivų — 1,250,000 tonų.
Chicago: F. C. Brown, West. Pass.
Agent, 14 North Dearborn St.,
Arba prie vietinio agento.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvių Advokatas
Dienomis: Room 511 —
127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 6096
Vakarais: 4509 S. Ashland Ave.
Tel. Yards 1053

ORKESTRA--BENA

Parupina visokiems
reikalams
J. BALAKAS
1414 So. 49th Court
Chicago, Ill.<

Kas Dedasi Lietuvoj

Iš Vilniaus.

Iš Vilniaus žydų gyvenimo.

Kadangi Vilniaus žydų bendruomenės įstaigų padėtis vis blogėja ir klausimas apie magistrato subsidiją tarsi begalo, tai Vilniaus žydų bendruomenės Tarybos narys p. Krūkas kreipėsi bendruomenės vardu į miesto prezidentą, p. Bankovskį, nurodęs jam, kad žydų įstaigų padėtis yra katastrofiška. Kepėjai, kurie iki šiol dar skolinavosi duonos nesilaikantiems ir seneliams, jau atsisako tauti daryti, nes dar neužmokėta jiems už duoną iki šiol. P. Krūkas tuomet reikalavo, kad bendruomenė tuo tarpu išduotų ar kaip paskolą, ar kaip avansą, 300,000 auksinių, kur galima bus nors dalinai padengti skolas ir turėti galimybės vesti toliau įstaigas. Miesto Prezidentas prižadėjo pastatyti klausimą artimiausiu metu magistrato posėdyje ir apie nutarimą jis tuoj praneš bendruomenėi.

Tuo pačiu klausimu D-ras Vi-godskis kreipėsi į Vidaus Departamento Direktorių p. Pivockį. Po ilgesnių pasikalbėjimų Pivockis pareiškė, jog valdžios biudžetui pastariesiems 6 mėnesiams įeina 1,200,000 auksinių suma žydų labdaros įstaigoms, kurią žydų bendruomenė turi gauti iš valdžios po 200,000 auksinių mėnesiui. Bendruomenė turi atsiųsti savo atstovą į Vidaus Departamentą, kur pinigai bus išmokami.

(Ž. R. M-jos Spau. Sskr.)

Nepaprastai gabi esanti Vilniaus universiteto jaunuomenė. Šių metų sezonu užsiima tik politikos klausimais, bet ne mokslo.

Aną kartą D. Pohlenko gatvėje prie cerkvės kelių dešimty žmonių minioj kalbėjo vienas universiteto klausytojas pil. Borauski buvęs karo cenzoris, kurio raudonas paeilės braukydavo lietuvių laikraščių straipsnius. Dabar šis "prietelis" pasirodė naujam vaidmeniui be pašėlio.

Rugpjūčio 4 d. Poltavos g-vė sudėgė Vidurinės Lietuvos Departamento sandėlis.

"Slovo Wilenskie patvirtina, kad "karininkai bėga iš Vidurinės Lietuvos kariuomenės."

Vilniuje valdininkai verčiami daryti "tarnybos priesaiką" ir "tarnybos pasižadėjimų".

Vilniuje valdžios užtvirtinta "Gudų Mokyklos Draugija", turinti teisės kurti visam krašte savo skyrius. Tos Draugijos tikslas — platinėti apšvietą gūdų tautinėje dvasioj. Ji turi teisės: 1) kurti, paveldeiti ir nuomoti liaudies mokyklas, 2) kurti liaudies namus, 3) leisti ir platinti mokyklų knygas ir laikraščius, 4) duoti mokiniams stipendijas ir teikti mokiniams piniginę ir moksline pagalbą.

Tos draugijos kurėjų vardu A. Luckevičius ir M. Kochanovičius išleido į gūdus atsisaukimą prisidėti prie draugijos, pabrėždami, kad tik moksle gūdų tautos ateitis. ("Krynica").

Uždarius vienintelį gūdų kalbą laikraštį "Naša Dumka", išskiriant gūdų katalikų laikraštį "Krynica", valdžia neduoda niekam leidimo leisti kitą laikraštį. Jau buvę paduota "keletas prašymų — visiems atsakyta. Dabar padavė dar prašymą įžymus gūdų rašytojas Hareckis, leisti jam redaguojant, laikraštį "Belaruskija Viedamasej". Visi gūdai labai laukia rezultato. ("L-v").

VAINUTA.

Rugpjūčio 4 dieną Vainute nudegė lentyninės trošėvės, bet pati dirbtuvė išliko. Spėjama, busiant įsidede iš dirbtuvės kamino.

MELAGŲNŲ APYLINKĖ.

Miestely yra žydų. Lenkų kaimiečių visai nėra, tik keli dvarininkai. Apšvietimo žvilgsniu Melagūnuose yra neblogiausia. Šiemet jau buvo šešios lietuvių mokyklos kaimuose ir septyni mišroji miestely. Pirmiau buvo paskirta mokytojas lietuvis; paskui su lenkų pagalba dabartinė mokytoja išvarė jį ir pati ėmė mokytojauti. Mokinio ji lietuviškai ir lenkiškai. Pavasari lenkai paskyrė jai padėjėją, kuri lietuviškai nemokėjo. Tada iki 12 val. mokinio pirminė mokytoja lietuviškai, o po 12 val. antra lenkiškai. Lietuvių mokyklose lenkų kalbos nebuvo, nes vaikai visai nemokėjo ir nenorėjo lenkiškai mokintis. Labiausiai kentėjo nuo lenkų Paliesiaus mokytojas Pakalka. Jis mokino Paliesiaus dvare. Kai atėjo lenkai, iš ten jį išvarė, tada jis persikėlė Paliesiaus kaiman. Kaimietis kurio namuose buvo mokykla, neturėjo vaikų, tai nenorėjo ilgiau savo namuose laikyti mokyklos ir mokytojas persikėlė Mečionų kaiman, kur mokytojavo iki pavasario. Mečionyse jis surengė vaikų žaidimus Velykose ir ten lenkai norėjo jį areštuoti. Bet kadangi jo nesudarė, tai kaimiečiai juos perprašė. Kitoms lietuvių mokykloms tenka nemaža kovoti. ("Lietuva").

ISTORIJS ETNOGRAFIJOS DRAUGIJA LIETUVOJE.

Viename paskutinių numerų "Idise Štime" paskelbta atsisaukimas, pasirašytas Baal-Machšovesu ir Izidoro Lazario ir visus žydų istorijos, senovės žydų mena liekanų mylėtojus.

Atsisaukime pranešama, jog Kaune įsteigiama lietuvių-žydų istorijos-etnografijos Draugija, pirmininkaujant D-riui M. Soloveičikui.

Visą žydų visuomenę prašoma palaikyti viršminėtą svarbią kultūrinę įstaigą. (Ž. R. M-jos Spaud. Sskr.)

ŽYDŲ LITERATŲ IR LAIKRAŠTININKŲ SAJUNGA KAUNE.

Prieš kurį laiką Kaune įvyko pirmininkaujant žinoma žydų literatūros kritikui D-riui Eljaševui (Bai Machšoves) žydų literatų, publicistų ir žurnalistų posėdis tikslu įkurti Kaune žydų rašytojų ir žurnalistų sąją. Nutarta įkurti sąjungą, kuri rūpintų kultūriniais bei mediagininiais savo narių reikalais. Taip pat nutarta išleisti rinkinį "Lietuva", skiriamą žydų gyvenimui Lietuvoje. (Ž. R. M-jos Spaud. Sskr.)

TELSIAI.

Telsių miesto Valdybos rūpesniu įvedami Telsių miesto kiekvieno mėnesio pirmą antdarinį prekymečiai. Lig šiol Telsiuose prekymečiai buvo visai pamiršti. Prekymečiais manoma pakelti bent kiek prekybą. (L-v).

ALSIEDŽIAI.

Šiemet A. Berenis Gudeikių kaimė prie Srujos upės įtaiso vilnų verpyklą. Jau pastatytos mašinos vilnų šukavimui ir taisymui ir knatus. Eulys savininko pranešimu, jau ir verpimui esą mašinos nupirktos ir greit busia įtaisytos. Įtaisyimas atsiėjęs apie 250,000 auks. Pajėga gaunama iš upės; tam prireiksyta esanti turbina.

NAUMIESTIS, Tauragės apskr.

Rugpjūčio 7 d. buvo labai didelis vėjas; nulaūžė labai daug medžių ir vietomis sugadino telefonų linijas.

IS KAUNO.

Bedarbiai iš Amerikos. Rugpjūčio 16 d. iš Bostono ir Worcester, Mass. atvyko į Kauną 140 lietuvių šeimynų. Gi rugpjūčio 28 d. ten pat atvyko dar apie 100 šeimynų, dauguma likusieji Amerikoje be darbo. Visus prie laivo Roterdame pasitiko Lietuvos Emigracijos Biuro atstovas, ir lydi juos ligi Kauno. Atvažiuosiujių dauguma žada imtis žemės ūkio; kai kurie imsis žuvininkavimo, daržininkavimo ir namų statymo darbo. (L-v).

Amerikos konsulas Kaune. — Atvykęs į Kauną ir apsisotęs Metropoly Amerikos konsulas C. S. Edwards pareiškė, kad ligi Konsulatas busias formaliai suruoštas — interesantai nebūsią priimami. Buto suradimui ir įtaisymsi pereisį apie mėnuo laiko. Tuo tarpu Amerikos vizų reikalais konsulas pataria kreiptis į Amerikos konsulą Rygoje kaip iki šiol buvo.

VILKAVISKIS.

Vilkaviškio apskrities Taryba, rugpjūčio 6 d. posėdy, išklausiusi pranešimus iš vietų, dauguma balsų nutarė, kad vietos valdžios savivaldybės stropiai dabotų, kad visi įstatymai, privolinieji įsakymai apie dirvonuojančias žemes būtų vykdomi, — kaltininkai dirvonuojančiais 1921 m. žemes būtų atitinkamai nubausti; visos dirvonuojančios žemės būtų išnuomosios ne mažiau 6 metams, ne vėliau spalio 6 d. šių 1921 metų.

VILKAVISKIS.

Siauciančioji šioje apylinkėje dezinterijos epidemija nunešė į kapus keliolika aukų. Apskritis Taryba assignavo kovai su epidemija 20 tukstančių auksinių. Ir nutarė apgyvendinti k. Bartininkų ir m. Vištyčio po 1 gydytoją.

TAURAGĖ.

Mokytojų bendrovė. Tauragės apskrities mokytojai įkurė kooperatyvo bendrovę "Knyga". Bendrovės tikslas aprūpinti visas mokyklas mokslo pabūklais ir kitomis ūkio reikmenimis.

Ką žmonės rašo.

IS LAISKŲ IS LIETUVOS.

V. K. R. Chicagoj, J. B. iš Balčionių kaimo, Vilkaviškio apskr. 28 d. rugpjūčio rašo: Naujienos pas mus tokios: Rugpjūčio 4 d. rasta užmuštas mūsų kaimo Valaitis ir jo žmona Katrė. Kas juos užmušė filrai nežinoma. Kaimynai kalba, kad tai darbas jo žento Lėvicko, ale tikrų įrodymų nėra. Užmuštųjų kunai išgulėjo tris dienas ir nieks nežinojo, kad jie yra nužudyti. Kol kas žmogžudžių dar nesurandama. (Valaitis turėjo 6 margs žemės, kurią jis jau senai buvo pavesęs savo žentui. Pavesdamas žentui gyvenimą jis užsirašė sau ir savo žmonai ordinariją ir gyveno iki paskutinių laikų drauge su žentu tik kitam gale stubos turėjo sau kambarį. Tai ir žmogžudystė turėjo įvykti žento namuose. V. K. R.)

PERKELIMAS KUNO I PAŲTINĖS KAPINES. Šiuo pranešimu savo gėimams, draugams ir pažįstamiems, kad mano moteries Elžbetos Vinklaite — Godelienės kunas bus perkeltas iš šv. Kazimiero kapinių į Paūtinės kapines. Perkeltas bus pėnčios, rugsėjo 16, 1921, 12 val. dieną. Malonekt visi dalyvaujanti susitikti po 10-11-3307 S. Auburn Ave. K. Gogelis.

Soduos vaisių šimet užderėjo dikčiai. Obuolių ir kriaušių užaugo apščiai, tik vėsnų ir slyvų nedaug. Gyvuliai labai atpigę. Tik pusė kainos mokama dabar, kiek buvo mokama keli mėnesiai atgal. Pav. gerą karvę dabar galima nupirkti už 500 rublių, o pirmiau nė už tukstančių rublių negalima buvo geros karvės įpirkti. Rugių karčiui moka 50 rublių, kviečių — 100 rub. Žemė tečiaus brangi. Žemė brangi todėl, kad pinigų visai daug turi. Laukai bagiami apdirbti; vasarą jau suvalytas.

Kursas Markių (Auk-sinų) Šiandien

prigulintis permainingai
1,000 Markių \$10.30
5,000 Markių \$49.50
10,000 Markių \$98.00

Ant didesnių sumų duodame specialiskai žemas kainas. Pinigai yra pristatomi Lietuvoj, ir trumpiausią laiką. Atsiųskite ypatingai arba laišku.

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU,

160 N. Wells Street, CHICAGO, ILL.

Valandos Biuro: Kasdiena iki 7 val. vakaro. Nedėliomis iki 1 mai val. po piet.

ASHLAND JEWELRY MUSIC STORE

Deimantai, Laikrodžiai, Auksybė, Columbijos Grafolonas ir lietuviški naujausi rekordai.
4537 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

PRAKALBOS SU PAVEIKSLAIS

SVIETS JAU PASIBAIGE

MILIJONAI ŽMONIŲ NEBEMIRS

Kalbės Biblijos studentas S. Beneckas

LIBERTY SVETAINĖJ,

ant 30-tos ir Union gatvės
Pėtnyčios vak. Pradžia 7:30 val. Rugsėjo 16 d.

KONCERTAS IR BALIUS

RENGIAMAS PER
Liet. Rubsiuvių Skyrių 269
A. C. W. of A.

Rugsėjo-Sept., 18 d., '21

Wicker Park Salėje

2040 W. North Ave.
Dury's atdaros nuo 6:30. Programas prasidės 7:30
Įžango 50c įpatai

Šis vakaras yra rengiamas Amalgamiečių Skyriaus, del pasilinkėminimo ir artymensio susipažinimo su visais nariais priklausančiais prie minėto skyriaus. Koncerte dalyvaus: Laisvės Kanklių L. K. Vyru Choras ir Pirmin Choras, kurie patiksimins gražios dainoms. Prie to bus ir kiti dalykai. Po programos bus Rožiniai šokiai. Nepamirškite atsiųskite, nes Wicker Park slidžioje salėje bus galima daug žmonių sutalpinti. Kyčia KOMITETAS.

ASHLAND DENTISTS

Gera sveikata, reikią ilgą gyvenimą. Prasti dantys, reikią vidurių neveikimą ir silpną sveikatą. Prastai patalstyti "plates" ir "bridges", reikią prastą maisto viršinimą ir perdegimą pilvo. Gvarantuojame, kad galėsi kramtyti kiekiausias maistą su mūsų uždėtomis "plates".

SPECIALISTAI Plates ir Bridges

Dantis ištraukiame be skausmo. Atdara vakarais ir nedėliomis.
Tel.: Blvd. 9660
1553 W. 47th St., kampas So. Ashland
Klauskite Dr. Vaitush

Dr. Vaitush, O.D.

Lietuvis Akių Specialistas

Palėngvins, akių įtempimą, kuris esti; priežastimi: galvos skaudėjimo, svėgūlio, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektro, pavadancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. 1553 W. 47th St.

DR. W. F. KALISZ

Specializmas: Moterų ligos ir Chirurgija.
1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susivėsk elektros dratus į savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokėsi planas suteikiamas, jei norite. Mielai apskaitinama sutalijame.
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz
3101 S. Halsted St., kampas 31os gat.
Ofiso Tel.: Boulevard 9708.
Naktimis: Yards 8654.

Balgusi Akių kerijos kolegi ja; ilgai prašė akavusi Penn silvanijos hos pitalės. Pa sekmingai patarnauja prie gimdyvos. Duce da rodo visokiose ligose moterims ir merginoms.

DR. HERZMAN

Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St. po No. 3313 So. Halsted St. Gera lietuvių žinomas per 23 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitas elektras priemais. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Flak St. VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais. (Dienomis: Canal 3110 arba 867. Naktimis: Drexel 959 ir Drexel 4186. GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St. VALA: 9-10 ryto ir 8-9 val. vak.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave. Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak. Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
People Teatro Name, 1616 W. 47th St. Tel. Bowl. 160 VALANDOS: 6 iki 8 vak. Ned. 10 iki 12 ryto Res. 2014 W. 43rd Street Telephone McKinley 263

Telephone Yards 5332

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St., Chicago, Ill. VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

Telephone Van Buren 294 Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moterikų, Vyriskų, Vaikų ir visų chronikų ligų. Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago. Telephone Drexel 3693 VALANDOS: 10-12 ryto; 2-3 po piet 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena

Telephone Van Buren 294 Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. J. KULIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo limpančias, senas ir paslaptingas vyrų ligas. 3259 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Yards 1532

DR. P. SIMAITIS

Naprapath
Gyda be vaistų, be operacijų 8:00 ryto iki 12 val. 2:00 iki 5:00 v. v. kasdien, išskiriant ketvergus. Vakaris pagal susitarimą. 2418 W. 45th St. Prie Western Ave., Chicago.

DR. V. A. SIMKUS

Lietuvis gydytojas, Chirurgas Akušeris
3283 So. Halsted St., Chicago. Valandos: 10-12 v. r. 1-3; 6-8 v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

Telephone: Boulevard 7042

DR. G. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas
4712 South Ashland Ave., arti 47-tos gatvės

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St. Tel. Canal 2118 Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare. Residencija: 2911 W. 63rd St. Tel. Prospect 8466

DR. M. STAPULIONIS

Gyda be gyduolių ir be operacijų 3347 Emerald Ave. 9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare Tel.: Boulevard 9937 731 W. 18-ta gat. 2 iki 8 vak. Tel.: Canal 279

A. SHUSHO

AKUŠERKA
Turia patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūri ligone ir kudi-ki laike ligos. 10929 S. State St. Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metų Ofisas: 4149 S. Morgan St., kertą 32 St. Chicago, Illinois. SPECIALISTAS: Moterikų ir Vyriskų Taipgi Chronikų Lige. OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6-8 vakare. Nedėliomis nuo 10-12 po piet. Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metų Ofisas: 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois. Specialistas džiuvos Moterikų, Vyriskų ir Vaikų Lige. OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po piet. Telefonas Drexel 2888

DR. MARYA DOWIATT-SASS.

Katit sugrįžo iš Californijos ir vėl tes savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St. Valandos: 8-12 kasdiena ir 6-9 vakare išskiriant nedėliomis.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po piet. 6 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto. 1821 S. Halsted St., Kampas 18 ir Halsted St.

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9-12 ryto 2-9 vakarų. 3303 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

DR. C. K. KLAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. kampas 18th St. Valandos: 9-12 ryto ir 1-9 vak. Phone Canal 257

DR. P. P. ZALYS

Lietuvys Dentistas
10801 So. Michigan Ave., Roseland. Valandos: 9 ryto iki 12 diena Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

DRABUŽIAI.

Vyrams, vaikams ir vaikams Mes ir vėl savo senoj vietoj ir nacionali užkvičiame savo senus draugus ir rėmėjus. Turime puikiausią pasirinkimą naujų drabužių apkaunotų, tankantių kiekvieno kišeniu. Siūlai ir overkotai nuo \$12.50 ir augčiau. Kelinės nuo \$2.50 ir augčiau. Vaikams drabužiai, trūkai ir v. lyzos. Gausi savo pinigų vertę, arba gausi pinigų atgal. Atdara kas vakaras iki 9 vak. ned. iki 6 val.

S. GORDON.

1415 S. Halsted St. Phone: Canal 947

Kas Dedasi Lietuvoj

Iš Vilniaus.

Iš Vilniaus žydų gyvenimo.

Kadangi Vilniaus žydų bendruomenės įstaigų padėtis vis blogėja ir klausimas apie magistro subsidiją tarsi apgalo, tai Vilniaus žydų bendruomenės Tarybos narys p. Krukas kreipėsi bendruomenės vardu į miesto prezidentą, p. Bankovskį, nurodęs jam, kad žydų įstaigų padėtis yra katastrofiška. Kepėjai, kurie iki šiol dar skolindavo duonos nesilaikiams ir seneliams, jau atsisako tauti daryti, nes dar neužmokėta jiems už duoną iki šiol. P. Krukas todėl reikalavo, kad bendruomenė tuo tarpu išduotų ar kaip paskolą, ar kaip avansą, 300,000 auksinių, kur galima bus nors dalinai padengti skolas ir turėti galimybės vesti toliau įstaigas. Miesto Prezidentas prižadėjo pastatyti klausimą artimiausiam magistrato posėdy ir apie nutarimą jis tuoj praneš bendruomenėi.

Tuo pačiu klausimu D-ras Vi-godskis kreipėsi į Vidaus Departamento Direktorių p. Pivockį. Po ilgesnių pasikalbėjimų Pivockis pareiškė, jog valdžios biudžetą pastariesiems 6 mėnesiams įeina 1,200,000 auksinių suma žydų labdarybės įstaigoms, kurių žydų bendruomenė turi gauti iš valdžios po 200,000 auksinių mėnesiui. Bendruomenė turi atsiųsti savo atstovą į Vidaus Departamentą, kur pinigai bus išmokami.

(Z. R. M-jos Spau. Skyr.)

Nepaprastai gabi esanti Vilniaus universiteto jaunuomenė. Šių metų sezoną užsiima tik politikos klausimais, bet ne mokslo.

Aną kartą D. Pohulenkos gatvėje prie cerkvės kelių dešimtų žmonių minioj kalbėjo vienas universiteto klausytojas pil. Borauskis buvęs karo cenzoris, kurio raudonas pašalis braukydavo lietuvių laikraštį straipsnius. Dabar šis "prietelis" pasirodo naujam vaidmeniui be pašelio.

Rugpjūčio 4 d. Poltavos g-vė sudegė Vidurinės Lietuvos Departamento sandėlis.

"Slovo Wilenskie patvirtina, kad "karininkai bėga iš Vidurinės Lietuvos kariuomenės. Vilniuje valdininkai vėliau mi daryti "tarnybos priesaiką" ir "tarnybos pasizadėjimą".

Vilniuje valdžios užtvirtinta "Gudų Mokyklos Draugija", turinti teisės kurti visam krašte savo skyrius. Tos Draugijos tikslas — platinti apšvietą gūdų tautinėje dvasioj. Ji turi teisės: 1) kurti, pavidėti ir nuomoti lietuvių mokyklas, 2) kurti liaudies namus, 3) leisti ir platinti mokyklų knygas ir laikraščius, 4) duoti mokiniams stipendijas ir teikti mokiniams piniginę ir moksline pagalbą.

Tos draugijos kurėjų vardu A. Luckevičius ir M. Kochanovičius išleido į gūdus atsisaukimą prisidėti prie draugijos, pabrėždami, kad tik moksle gūdų tautos ateitis. ("Krynia").

Uždarius vienintelį gūdų kalbą laikraštį "Naša Dumka", išskiriant gūdų katalikų laikraštį "Krynia", valdžia neduoda niekam leidimo leisti kitą laikraštį. Jau buvę paduota "keletas prašymų — visiems atsakyta. Dabar padavė dar prašymą įžymus gūdų rašytojas Hareckis, leisti, jam redaguojant, laikraštį "Belaruskija Viedamasej". Visi gūdai labai laukia rezultato.

(L-v.)

VAINUTA.

Rugpjūčio 4 dieną Vainute nudegė lentpiuvės trobėsiai, bet pati dirbtuvė išliko. Spėjama, busiant įsidede iš dirbtuvės kamino.

MELAGŲ APYLINKĖ.

Miestely yra žydų. Lenkų kaimiečių visai nėra, tik keli dvarininkai. Apšvietimo žvilgsniu Melagėnuose yra neblogiausia. Šiemet jau buvo šešios lietuvių mokyklos kaimuose ir septinta mišroji miestely. Pirmiau buvo paskirta mokytojas lietuvis; paskui su lenkų pagalba dabartinė mokytoja išvarė jį ir pati ėmė mokytojauti. Mokiniai lietuviškai ir lenkiškai. Pavasarį lenkai paskyrė jai padėjėją, kuri lietuviškai nemokėjo. Tada iki 12 val. mokinio pirmutinė mokytoja lietuviškai, o po 12 val. antra lenkiškai. Lietuvių mokyklose lenkų kalbos nebuvo, nes vaikai visai nemokėjo ir nenorėjo lenkiškai mokintis. Labiausiai kentėjo nuo lenkų Paliesiaus mokytojas Pakalka. Jis mokino Paliesiaus dvare. Kai atėjo lenkai, iš ten jį išvarė tada jis persikėlė Paliesiaus kaiman. Kaimietis kurio namuose buvo mokykla, neturėjo vaikų, tai nenorėjo ilgai savo namuose laikyti mokyklos ir mokytojas persikėlė Mečionių kaiman, kur mokytojaavo iki pavasario. Mečionyse jis surengė vaikų žaidimus Velykose ir ten lenkai norėjo jį areštuoti. Bet kadangi jo nesuėdė, tai kaimiečiai juos perpašė. Kitoms lietuvių mokykloms tenka nemaža kovoti.

(Lietuva).

ISTORIJOS ETNOGRAFIJOS DRAUGIJA LIETUVOJE.

Viename paskutinių numerių "Idise štime" paskelbta atsisaukimas, pasirašytas Baal-Machšoves ir Izidorio Lazario į visus žydų istorijos, senovės žydų meną liekanų mylėtojus.

Atsisaukime pranešama, jog Kaune įsteigiama lietuvių žydų istorijos-etnografijos Draugija, pirmininkaujant D-rui M. Solovickiui.

Visą žydų visuomenę prašoma palaikyti viršminėtą svarbią kultūrinę įstaigą.

(Z. R. M-jos Spaud. Skyr.)

ŽYDŲ LITERATŲ IR LAIKRAŠTININKŲ SAJUNGA KAUNE.

Prieš kurį laiką Kaune įvyko pirmininkaujant žinoma žydų literaturisto kritikai D-rui Eljaševui (Bal Machšoves) žydų literatų, publicistų ir žurnalistų posėdis tikslu įkurti Kaune žydų rašytojų ir žurnalistų s-gą. Nutarta įkurti sąjungą, kuri rūpintų kultūriniais bei medžiaginiais savo narių reikalais. Taip pat nutarta išleisti rinkinį "Lietuva", skiriamą žydų gyvenimui Lietuvoje.

(Z. R. M-jos Spaud. Skyr.)

TELSIAI.

Telsių miesto Valdybos rūpesniu įvedami Telsių miesto kiekvieno mėsosio pirmą antardinę prekymečiai. Ligi šiol Telsiuose prekymečiai buvo visai pamiršti. Prekymečiais manoma pakelti bent kiek prekybą.

(L-v.)

ALSIEDZIAI.

Šiemet A. Berenis Gudeikių kaimė prie Srujos upės itašo vilnų verpyklą. Jau pastatytos mašinos vilnų šukavimui ir taisymui ir knatus. Eulys savininko pranešimu, jau ir verpimui esą mašinos nupirktos ir greit bus įtaisytos. Įtaisyimas atsiėjęs apie 250,000 auks. Pajėga gaunama iš upės; tam priitaisyta esanti tūpina.

NAUMIESTIS, Tauragės apskr.

Rugpjūčio 7 d. buvo labai didelis vėjas; nulausė labai daug medžių ir vietomis sugadino telefonų linijas.

IS KAUNO.

Bedarbiai iš Amerikos. Rugpjūčio 16 d. iš Bostono ir Worcester, Mass. atvyko į Kauną 140 lietuvių šeimynų. Gi rugpjūčio 28 d. ten pat atvyko dar apie 100 šeimynų. dauguma lietuvių Amerikoje be darbo. Višus prie laivo Rotterdam pasitiko Lietuvos Emigracijos Biuro atstovas, ir lydi juos ligi Kauno. Atvažiuosiujių dauguma žada imtis žemės ūkio; kai kurie imsis žuvininkavimo, daržininkavimo ir namų statymo darbo.

(L-v.)

Amerikos konsulas Kaune. — Atvykęs į Kauną ir apsisojęs Metropoly Amerikos konsulas C. S. Edwards pareiškė, kad ligi Konsulatas busias formaliai suruoštas — interesantai nebus priimami. Buto suradimui ir įtaisyimui pereisiam apie mėnuo laiko. Tuo tarpu Amerikos vizų reikalais konsulas pataria kreiptis į Amerikos konsulą Rygoje kaip iki šiol buvo.

VILKAVISKIS.

Vilkaviškio apskrities Taryba, rugpjūčio 6 d. posėdy, iš klausinusi pranešimus iš vietų, dauguma balsų nutarė, kad vietos valstybės savivaldybės stropiai dabotų, kad visi įstatymai, privatomieji įsakymai apie dirvonuojančias žemes būtų vykdomi, — kaltininkai dirvonuojančiais 1921 m. žemes būtų atatinkamai nubausti; visos dirvonuojančios žemės būtų išnuomos ne mažiau 6 metams, ne vėliau spalio 6 d. šių 1921 metų.

VILKAVISKIS.

Siaučiančioji šioje apylinkėje dezinterijos epidemija nunešė į kapus keliolika auks. Apskrities Taryba assignavo kovai su epidemija 20 tukstančių auksinių. Ir nutarė apgyvendinti k. Bartininkų ir m. Vištyčio po 1 gydytoją.

TAURAGĖ.

Mokytojų bendrovė. Tauragės apskrities mokytojai įkurė kooperatyvo bendrovę "Knyga". Bendrovės tikslas aprūpinti visas mokyklas mokslo pabūklais ir kitomis ūkio reikmenimis.

Ką žmonės rašo.

IS LAISKŲ IS LIETUVOS.

V. K. R. Chicago, J. B. iš Balčių kaimo, Vilkaviškio apskr. 28 d. rugpjūčio rašo: Rugpjūčio 4 d. rasta užmuštas mūsų kaimo Valaitį ir jo žmoną Katrę. Kas juos užmušė tikrai nežinoma. Kaimynai kalba, kad tai darbas jo žento Levicko, ale tikrų įrodymų nėra. Užmuštųjų kunai išgulejo tris dienas ir nieks nežinojo, kad jie yra nužudyti. Kol kas žmogžudystė dar nesurandama. (Valaitis turėjo 6 margus žemės, kurią jis jau senai būvo pavadęs "savo žemute". Pavedamas žentui gyvenimą jis užsirašė sau ir savo žmonai ordinariją ir gyvenimo iki paskutinių laikų draugę su žentu tik kitam gale stubos turėjo sau kambarį. Tai ir žmogžudystė turėjo įvykti žento namuose. V. K. R.)

1553 W. 47th St., kansas So. Ashland

PERKELIMAS KUNO I TATINES KAPINES. Šiuo pranešu savo gimimams, draugams ir pažistamiems, kad mano moteris Elzabetos Viršulaitis — Gogelienė kunas buvo perkelta iš Sv. Kazimiero kapinių į Tatines kapines. Perkeltos bus pažintinio, rugpjūčio 16, 1921, 12 val. dieną. Malonė visi atvažiuojantiems susitikti po 8 val. 30 min. S. Auburn Ave. K. Gogelis.

Soduos vaisių šimet užderėjo dikčiai. obuolių ir kriaušių užaugo apšiai, tik vyšnių ir slyvų nedaug. Gyvuliai labai apdribti; vasarojus jau suvalytas.

Kursas Markių (Auk-sinų) Siandien
prigultis permainai
1,000 Markių \$10.30
5,000 Markių \$49.50
10,000 Markių \$98.00

Ant didesnių sumų duodame specialiai žemas kainas. Pinigai yra pristatomi Lietuvoj ir trumpiausiu laiku. Atsiųskite ypatingai arba laišku.

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU,
160 N. Wells Street,
CHICAGO, ILL.
Valandos Biuro: Kasdieną iki 7 val. vakaro. Nedėliomis iki 1 val. po piet.

Severa's Regulator
(Severa Regulatoriu). Kuris yra rekomenduotas dėl gydymo tu ypatybių nusipėjimui, netvarky ir ne-reguliarumų, kuremis moteris kenčia. Gaukite pas sava Apie-koriaus siandien.
Prekės \$1.25.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PRAKALBOS SU PAVEIKSLAIS

SVIETS JAU PASIBAIGE
MILIJONAI ŽMONIŲ NEBEMIRS

Kalbės Biblijos studentas S. Beneckas
LIBERTY SVETAINEJ,
ant 30-tos ir Union gatvės
Pėtnyčios vak. Pradžia 7:30 val. Rugsėjo 16 d.

KONCERTAS IR BALIUS
RENGIAMAS PER
Liet. Rubsiuvių Skyrių 269
A. C. W. of A.

Rugsėjo-Sept., 18 d., '21
Wicker Park Salėje
2040 W. North Ave.
Dursy atdaros nuo 6:30. Programos prasišės 7:30
(Žangas 50c ypatai)

Šis vakaras yra rengiamas Amalgamėtų Skyriaus, del pasilinksminimo ir artymensio susipažinimo su visais nariais priklausančiais prie minėto skyriaus. Koncerte dalyvaus: Laisvės Kanklės L. K. Vyryš Citaras ir Pirmyn Choras, kurie palinksminis gražios dainomis. Prie to bus ir kiti dalykai. Po programos bus Rožiniai šokiai. Nepamirškite atsilankyti, nes Wicker Park slidžioje salėje bus galima (daug) žmonių staltipinti. Kyčia KOMITETAS.

ASHLAND DENTISTS
Gera sveikata, reikiama ilga gyvenimas. Prasti dantys, reikiama vidurių nevaldymą ir stiprą sveikatą. Prastai patalstyti "plates" ir "bridges", reikiama prasta maisto vartojimą ir perdegimą pilvo. Gwarantuojame, kad galėsi krantyt kiedausį maistą su mažiausiu uždešomis "plates".
SPECIALISTAI
Plates ir Bridges
Dantis ištraukiami be skausmo Atidara vakarais ir nedėliomis.
Tel.: Blvd. 9660
1553 W. 47th St., kansas So. Ashland
Klauskite Dr. Vaitush

DR. W. F. KALISZ
Specializmas: Moterų ligos ir Chirurgija.
1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

STREIKAS UŽBAIGTAS
Susisiekus elektros dratinis ir savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagrabinis įmokosio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apskaitinama sutikimais.
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

AKUSERKA
Mrs. A. Michniewicz
3101 S. Halsted St., kansas 3105 gat.
Ofiso Tel.: Boulevard 9708.
Naktimis: Yards 8654.

Esigoni Almerijos kolegijai, ligai prakšakavusi Pennsilvanijos hospitalis. Pasiekmingai patausėja prie gimdyvimo. Dueda rodi visokios ligos moterims ir merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL
Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.
Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.
Ned. 10 iki 12 pietų.
Tel. Boulevard 6487

DR. M. T. STRIKOL'S
Lietuvys Gydotojas ir Chirurgas
People Teatro Name,
1616 W. 47th St., Tel. Boul. 169
VALANDOS:
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto
Rėn. 2914 W. 43rd Street
Telephone McKinley 268

Telephone Yards 6382
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakaro.

Telephone Van Buren 294
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų,
Vaikų ir visų chroniskų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago.
Telephone Drexel 9693
Valandos: 10-12 ryto; 2-3 po piet.
7-8 vak. Nedėliomis 10-12 dienas

Telephone Yards 1632
DR. J. KULIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo lim-pandias, senas ir paslaptingas vyrų ligas.
3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. P. ŠIMAITIS
Naprath
Gyda be vaistu, be operacijų
8:00 ryto iki 12 val. 2:00 iki 5:00
v. v. kasdien, išskiriant ketvergus.
Vakarais pagal susitarimą.
2418 W. 45th St.
Prie Western Ave., Chicago.

Tel. Yards 6668
Boulevard 8448
DR. V. A. SIMKUS
Lietuvys gydotojas, Chirurgas
Akusėras
3283 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: 10-12 v. r., 1-8, 6-8
v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

Telefonas: Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Lietuvys Dentistas
4712 South Ashland Ave.,
arti 47-tos gatvės

DR. JUŠKA
1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofise valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro.
Residencija: 2911 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

DR. M. STAPULIONIS
Gyda be gyduolių ir be operacijų
3347 Emerald Ave.
9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare
Tel.: Boulevard 9397
731 W. 18-tą gat. 2 iki 8 vak.
Tel.: Canal 279

DR. HERZMAN
IS RUSIJOS
Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St.
po No. 3313 So. Halsted St.
Gera Lietuviams žinomas per 22
metu kaip gydytojas, chirurgas ir akusėras.
Gydo aktrias ir chroniskas ligas,
vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokias
elektros priemones.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Flak St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų,
ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telefonai: Naktimis: Canal
3110 arba 867
Naktimis: Drexel
966 - Drexel 4186
GYVENIMAS: 3518 S. Halsted St.
Val. 9-10 ryto ir 8-9 val. vak.

T. Pullman 5439
A. SHUSHO
AKUSERKA
Turia patyrima
moterų ligose; ru-pestingai prižiū-rijo ligone ir kudi-ki laike ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 30 metų
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kerta 32 St.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriškų
Talpų Chroniskų Ligių.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 8 po pietų, 6-8
vakare. Nedėliomis nuo 10-12
po piet.
Telefonas Yards 687

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 labos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moteriskų, Vyriškų ir
Vaikų Ligių.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki
5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 val.
valandos ryto iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

Tel. Austin 787
DR. MARYA
DOWIATT-SASS.
Katik sugrįžo iš Californijos ir
vėl tes savo praktikavimą po No.
5208 W. Harrison St.
Valandos: 9-12 kasdien ir 6-9
vakare išskiriant nedėliomis.

Canal 257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po
piet. 6 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9-12 ryto
2-9 vakarų.
3503 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampus 18th St.
Valandos: 9-12 ryto ir 1-9 vak.
Phone Canal 267

Telefonas Pullman 866
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvys Dentistas
10801 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

DRABUŽIAI.

Vyrams, vaikams ir vaikams
Mes ir vėl savo senoji vietoj ir mi-lionai užkiojame savo senus draugus ir vėmėjus.
Turime puikiausia pasirinkimą naujų drapanų apkaunuotų, tinkančių kiekvieno kišenii.
Siūtai ir overkotai nuo \$12.50 ir augčiau.
Kelinės nuo \$2.50 ir augčiau.
Vaikams drabužiai, trinkel ir valy-zos.
Gausi savo pinigų vertę, arba gausi pinigų atgal.
Atidara kas vakaras iki 9 val., ned. iki 6 val.
S. GORDON,
1415 S. Halsted St.
Phone: Canal 947

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

KOVA DEL 5-kių CENTŲ KARFERO.

Kompanijos turi pristatyti įrodymus.

Vakar Illinois kompanijos komisija pradėjo svarstyti majoro Thompsono reikalavimą priversti gatvėkarių kompanijas sugrąžinti penkių centų karferus. Thompsono advokatai laimėjo pirmą mušį. Jie stovėjo už tai, kad kompanijų būtų pareikalauta faktiniai įrodymai reikalingumą aštuonių centų karferui.

Frank L. Smith, kompanijos pirmininkas patvirtino majoro advokatų reikalavimą. Jis pareikalavo gatvėkarių kompanijų įrodyti tiesas, kuriomis remiantis jos gali imti aštuonis centus už karferus ir tuomi darytis ekstra \$60,000 įplaukų kasdien.

Žinoma, tas H. P. Weber, kompanijų advokatui, labai nepatiko. Atsakydamas į kompanijos pirmininko patvarkymą, Weber tarė: "Tai yra netikėtas įstatymas."

"Aš atkartotinau paaiškinau, kad aš nesmu advokatas," atkirto Smith. "Ir apat to ši kompanija yra legislatyvė kuopa, bet ne teismiška."

"Bet jus užmėtė klaidingą poziciją..." tarė Weber.

"Tas pareiškimas yra patvarkymas visos kompanijos," atsakė Smith. "Jis reikalauja kompanijų įrodyti teisę imti aštuonis centus už karferus."

Gatvėkarių kompanijų bus reikalaujama nevilkinant pristatyti aukščiausi minėtus įrodymus komisijai.

"Open shop" kailių dirbkylose.

Chicago Kailių Išdirbėjų asociacija užpėreiktą naktį pasikėlė, kad nuo šiandien jų industrijos yra įvedama "open shop" sistema. Sulig asociacijos viršininku pranešimų, tai daroma dėkai nesutikus strelkuojantiems darbininkams priimti darbo sąlygų ir algų su kartį, kurią pasiūlė darbdaviai. Kailių darbininkai buvo susiorganizavę unijon.

Areštavo "munšainierį."

Harry Schuler ir John Hardy, Summerdale policijos stoties detektyvai, areštavo Edward Bernaul, džianitorį Edgewater Court kambarių, 5304 Winthrop gatvės. Su juo kartu areštavo ir Tony Frank, Edgewater Beach otelio tarnautoją. Detektyvai užklupo juodu minėtų kambarių sklepe beverdant "munšainą." Keli galionai "munšaino" rasta.

Išplėšė fruktų krautuvę.

Pereito utarninko naktį du danditu įsilaužė Sperių Economopoulos fruktų krautuvėn, 747 Center gatvės. Vienas banditų sulaukė krautuvėlės savininką užpakaliniam kambary, antras — išplėšė krautuvėlę. \$183 paimta pinigais iš registro ir vienas maišas grūšių. Banditai nesumiti.

Žuvavimo sezonas prasidėjo.

Sulig parkų komisieriaus pranešimu, ateinantį utarninką rugsėjo 20 dieną, parkų vandenys prasidėsias žuvavimo sezonas. Nuo tos dienos Douglas ir Garfield parkų tvenkiniuose bus leista žuvalti.

Clarence Wilder areštuotas.

Clarence Wilder, 24 metų amžiaus, 120 Locust gatvės, įtariamasis dalyvavime nužudyme Bernard Daugherty ir Sari Ausmus, Packard automobilį kompanijos pardavėju, jau tapo areštuotas ir yra tardomas.

Areštavo policistą.

Frank Smikowski, Wabash ave. stoties policistas, tapo areštuotas. Arešto priežastis — girtuokliavimas ir muštinės. Policistas atsilankęs Cherter Noe naman, 1130 W. Van Buren gat. Telefonu buvę pakviesti Alex Wagner, spausdintininkas, 2853 Normal gatvės ir Frank Frein. Jie keturiose pradėję gerti, o pasigėrę mušis. Policistas Smikowski išsitraukęs revolverį, išstūmęs visus svečius laukan ir pašovęs Wagnerį į koją. Areštuotas jis pasakojo, kad svečiai norėję jį apiplėšti.

2 užmušti, 3 sužeisti sudužus automobilii.

George Toth ir John Nemez iš Whiting liko staigu užmušti, kuomet jų automobilis tapo smarkiai užgautas favorinio traukinio ir sudužo. Kiti trys asmenis, John ir Mike Potasniak ir John Shimko, tapo sužeisti. Tai įvyko arti Hammond, Ind.

Pasimirė kuditikis.

Edward Milanessi, trijų metų amžiaus kuditikis, 1814 Addison gatvės, buvo rastas be sąmonės su sudaužyta galva prie Addison ir Ravenswood gatvių. Jis pasimirė nuo žaizdų Ravenswood ligoninėje. Priežastis sužeidimo nesužinota.

Keltuvus užmušo darbininka.

Frank Marlinkowski, 8229 S. Shore drive, likosi staigu užmuštas, ir Leo J. Donzik, 8517 Manistee gat., sunkiai sužeistas, kuomet keltuvus, kurį jie du operavo užgulė ant jų. Nelaimė įvyko utarninko rytą prie 118-tos ir Calumet gatvių.

Stogiai laiko konvenciją.

The United State & Composition Roofing darbininkų asociacija vakar atidarė savo keturių dienų konvenciją Sherman'o otely. Konvencijoje dalyvauja 150 delegatų iš Jungtinių Valstijų ir Kanados.

Užsimokėjo \$25 baudos.

Felix Kaska, 929 W. 38-tos gatvės, nebuvo užganėdintas savo pačiute. Tai jis sumanė duoti jai keletą pamokų. Aną dieną jis susigavęs ją smarkiai nuplakė ir išplėkė antausius. Žinoma, tokia lekcija pačiutei nepatiko. Ji atsiminė turinti lygias teises ir sugalvojo daug geresnį skymą — areštavo savo vyrą. Gemmill, stotykardų stoties teisėjas nagrinėjo skundą. Nuteisė vyrą užsimokėti \$25 baudos.

Aštuoni asmenys tapo lengvai sužeisti susiduriant dvim automobiliam prie Wentworth gatvės ir Marquette kelio.

Numirė traukiny.

John E. Long, Chicago ir Eastern Illinois geležinkelio konduktorius, atimindamas pasazierių tiketus staiga perpuolė ir pasimirė. Tai kompanijai jis išdirbo aštuonis metus. Turbut širdies liga.

Nelaimės automobiliams.

Thomas Kalioris, 65 metų amžiaus, 872 Vernon Park pl., tapo mirtinai sužeistas Mose Rizzo automobilis prie Halsted ir Blue Island gatvių. Rizzo policijos sulaikytas.

Vagia automobilis.

Laikė pastarųjų dvidešimt keturių valandų Chicagoj pavogta keliolika automobilių. Policija nesuranda vagių.

Rado lavoną.

Arti Field muzėjaus policija ištraukė iš ežero nežinomo žmogaus lavoną. Vėliau sužinota jį esant James Clinch, 1460

Lietuvių Rateliuose

BURNSIDE.

Margumynai.

Čia yra kelios lietuvių draugijos ir jos kai ką veikia, tik niekas apie tai nieko laikraščiams neparašo. (Bandyk tamsta patsai dažniau rašinėti. — Red.)

— Apšviotos ir Dailės Draugija ir SLA. 63-čia kuopa nusitarusios surengti dvi gražias pramogas. Spalių 23 dieną bus suruostas didelis koncertas, o lapkr. 20 dieną maskų balius. Butų gera, kad tomis dienomis kitos vietos draugijos nerenktų vakarų ir nepakenktų anoms. — Darbai sumenkėjo. Kai kurios dirbkylos stovi visai uždaros, kelios dirba po 3—4 dienas savaitėje. Tik viena Illinois Central R. R. dirbtuvė suėmė atgal visus atleistus darbininkus.

Jau nebe tie gerieji laikai, koki pirmiau buvo. Niekie senai "komisarai" nusiėmęs kepurę maldavo, kad tikėtai darbininkas dirbtų, kad nemestų darbo, o dabartės jau del menkiausio prasikaltimo darbininką gena laukan iš dirbtuvės. — B.

Pranešimai

Dramatiško Ratelio repeticija "Dėdė Atvažiuo" įvyks ketverge, rugs. 15 d., M. Meldžio svet. Visi vaidybos priubikite. — Režisierius.

Brighton Parko Liet. Atlet. ir Paš. Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, rugsėjo 16 d., 7:30 val. v. Klubo svet., 3923 So. Kedzie Ave. Visi nariai malonėkite atvykti laiku; taipgi atsiveskite ir naujų narių. — F. Ažusenis, rašt.

Susipažinimo Išpardavimas PER VIENĄ SAVAITĘ.

Mūsų stakas vartotų automobilių yra apribuotas, todėl mes geidžiame išstatyti kiekvieną vartotoją automobilių šiame išpardavime kiekvienam pirkėjui, kad susipažindus su mūsų kompanija, o vėliau taps pirkėju ir naujų automobilių. Kiekvienas automobilis išstatytas parduotuvėje yra garantuojamas Oakland Motor Car Company, kad bus tokis, kokis perstatoma. Mūsų kainos pažymėtos ant kiekvieno automobilio, aiškiai numeriais, ir mes žinome, kad yra kainos didelio bargo, kad nei ši kompanija, nei kita nėra niekad pasilijusi:

Oakland, 5 pasaž. Touring \$500 Scripps-Booth Roadster \$250
Oakland Roadster \$450 Ford Sedan, kaip naujas \$475
Oakland Sedan \$750 Studebaker Touring Automobile \$200
Oakland perdirtas Sedan \$1,200

Laikė šio išpardavimo, per vieną savaitę laiko, per kiekvieno parduoto automobilio pridėsimė naują ekstrą tajorį ir bumperį. Atdara vakarais ir nedėliomis. Lengvi Išmokėjimai.

Oakland Motor Car Company

2426 So. Michigan Ave.,
Tel.: Calumet 5310

NUO \$50.00 IKI \$200.00 Į SAVAITĘ.

Reikalingi atsakanti ir teisingi žmonės agentystei. Turi mokėti kiek nors rašyti. Mes užtikriname uždirbti \$50.00 į savaitę ir daugiau. Turite puikiausią progą padaryti pinigus. Moterys taipgi gali dirbti.

Kreipkitės:

35 S. Dearborn Str., Duris 205
Chicago, Illinois.

PRANEŠIMAI.

"BIRUTĖS" PRANEŠIMAI.
Šiandien, rugs. 15, įvyks Birutės Choro pirmoji repeticija. Pradžią 8 v. v. Mark White Sq. svet. Kviečiami visi dainininkai ir dainininkai ir dainininkės susirinkti.

Subotų, rugs. 17 d. bus Birutės šeimyniškas vakarėlis Mildos svet., 3142 S. Halsted, 2-ros lubos. Pradžią 8 val. vak.

Rugsėjo 21 d. įvyks Birutės sezono atidarymas Auburn Masonic Temple salėj, 7382 S. Union Ave. Visus kviečiame atsilankyti. Neuzmirškite, serodas vakarą, rugs. 21 d. Sekr. S. Stanuliuotė.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 25 kuopos nepaprastas susirinkimas bus pėtnyčioje, rugsėjo 16, 831 W. 33rd Pl., Fellowship svet., 8 v. v. Bus nominacijos Centro valdybos narių ir daug kitokių svarbių reikalų. Malonėsite visi nariai atsilankyti punktualliskai. — Valdyba.

Draugystės Lietuvos Gojaus mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, rugsėjo 18, 1 val. po pietų buvusioje J. Padziulelio svet., kampas 18tos ir Union gatvių. Visi nariai malonėkite laiku atsilankyti, nes turime labai svarbių reikalų svarstyti. — F. Ažusenis, rašt.

Lietuvių Moterų Pašalpinis Klubas laikys savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 15 dieną, 8 val. vak., salėj No. 2 Mark White Square. Visos narės malonės atsilankyti.

Ta pati Draugija turės šeimynišką vakarėlį rugs. 17 dieną, 7:30 val. vak. Mark White Square didžiulėj salėj. Visos narės malonės atsilankyti pasilinksmit. — Rast. J. Jozavitiene.

SPECIALIS VISU EX-KAREIVIU SUSIRINKIMAS.

Visi Chicago Lietuviai Ex-Kareiviai, kurie tik priklausė kareivių draugijai, visos kuopos, jų valdybos ir visi nariai esate kviečiami į šitą didelį susirinkimą, kuris bus laikomas pėtnyčioj, rugsėjo 16 d. lygiai 8 v. vak. Bridgeporto kolonijoj, šv. Jurgio svet., 33-čia ir Auburn Ave. Draugai Ex-Kareiviai, pribukite visai laiku ir skaitlingai, nes yra daug svarbių reikalų, kurie visus mus paliečia. — Senosios Valdybos Nariai.

West Side. — Visų Westsайдės lietuvių draugijų valdybų nariai ir šiaip darbuotojai kviečiami susirinkti penktadienį, rugs. 16, lygiai 8 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėn, kad pasitarus, kaip tinkamiau priėmus Lietuvos atstovą gerb. Čarnackį, kurs atsilankys čia rugsėjo 27 dieną. Kartu su juo atvyks Chicagoje taipjau Lietuvos Steigiamoji Seimo narys Bagdonas. — Visi butiniai susirinkite. — L. L. P. Stoties Valdyba.

Brighton Parkiečiams Svarbu! — L. L. Paskolos Stotis kviečia visus veikėjus ir draugijų atstovus susirinkti pėtnyčioj, rugsėjo 16 d. lygiai 8 val. vak. Nekalto prasidėjimo par. svet. pasitarti del pastikimo Lietuvos atstovo V. Čarnackio. — Kviečia Valdyba.

Garfield Park. — Didelis penkių metų sukaktuvių balius rengiamas Lietuvių Janitorų Vyrų ir Moterų Pašalpinio Klubu, su dideliu perstatymu "Dėdė Atvažiuo", nedėlioj, Rugs. 18 d. 6 v. v. Meldžio salėj 2242 W. 23rd Place. Kviečiame publiką gausiai atsilankyti. — Komitetas.

ASMENŲ IJESKOJIMAI

IJESKAU SAVO BROLIO SU-
naus Juozapo Neverausko. Girdėjau, buk gyvena Chicagoj. Turiu svarbų reikalą, nes trumpame laike išvažiuoju į Lietuvą. Atsišaukite.
LEONARDAS NEVERDAUSKAS,
3321 S. Lowe Ave., Chicago.

IJESKAU BROLIO JURGIO GU-
do, Suvalkų rėd. Augštojos Panemunės par., pirmiau gyveno Vigenio Minnesota, o dabar girdėjau, buk nusipirko farmą. Malonės atsiliepti, arba žinanti teiksis pranešti: Mrs. Eva Kalvaitienė, 3728 East Congress St., Detroit, Mich.

IJESKAU SAVO BROLIO JUO-
zapo Radavičiaus, pora metų atgal gyveno Waukegan, Ill., o dabar nežinau kur. Malonės jis pats atsišauktų, arba žinanti jį teiksis pranešti: John Radavičia, Norton Hotel, c-o John Benes, Antigo, Wis.

IJESKAU SAVO TETOS
Elzbiotos Priešatikės, buvo vedusi su Jurgiu Špiegiu, paeina iš Joniškės. Meldžiu atsišaukti greitai, Jurgis Kruopaitis, 1229 N. 9th St., E. St. Louis, Ill.

IJESKAU SAVO PAŽISTA-
mos Mary Jaskikės, paeina iš Joniškės, žinau, kad yra vedusi ir gyvena Chicagoj. Norėčia susieiti. Atsišaukite: Jurgis Kruopaitis, 1229 N. 9th St., E. St. Louis, Illinois.

IJESKAU SAVO DRAUGO
Aleksandro Galdiko. Malonėsi atsišaukti kuogreičiausia ypatis-kai arba per laišką, turiu svarbų reikalą, nes apleidžiu Chicago. A. B. Pleikis, 726 W. 18 St.

APSIVEDIMAI.

IJESKAU APSIVEDIMUI MER-
ginos nesenesnės kaip 25 metų ir tinkamos prie biznio. Aš esu 28 metų, pasiturintis valkinas. Geisčiau kad atsišauktų iš Chicago arba apietinkės, prisijusdamas savo paveiklą. Rašykite Naujienos No. 895.

REIKIA TĖVŲ

REIKIA TĖVŲ. ATIDUODU AU-
ginimui gerai šeimynai mergaitę 1 metų amžiaus. Mokėsi kas savaitę. Mergaitė pradeda vaikščioti. Kas geidumėte paimti, malonėkite atsišaukti nuo 5 iki 8 val. vak. šiuo adresu: 733 W. 21st Pl. 3-čias augstas iš užpakalio.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA SENYVOS MOTERs,
prizėjimui namų ir pridabojimui 2 vaikų. Valgis, kambarys ir gera užmokestis.

BRUNO GLIVED,
1641 Brigham St.
Tel.: Armitage 7904.

REIKALINGA MOTERIS ARBA
mergina pridabojimui 4 metų me-
gaitės ir apžiūrėti namus. Duosiu
kambary ir apmokėsiu. Esu našlys,
einant į darbą neturiu kur palikti
mergaitę. J. DEZULSKIS,
4505 S. Hermitage Ave., 2nd fl. rear
Telephone: Yards 7241

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA MOKANCIO SAVO
darbą bučerio. Gera mokes-
tis, darbas ant visados. Atsišaukite
greitai. J. N.
8139 Vincennes Ave.

REIKALINGAS ATSA-
kantis bučeris. Gera mokes-
tis, darbas ant visados. Atsišaukite:
1810 S. Peoria St.

REIKIA
BARBERIO
VAKARAIŠ IR
SUBATOMIS.
3857 S. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI GROSERNE
IR BUCERNE. LABAI PIGIAI.
ATSISAUKITE Į NAUJIENŲ
OFISĄ No. 396.

PARDAVIMUI BUCERNE IR
grosernė. Nauji fixtures, daug
stako, labai geroji biuznavoj vie-
toji. Pardavimo priežastis —
važiuoja ant farmų, 3247 South
Morgan St.

PARDAVIMUI ARBA MAINY-
mui puiki grosernė ir bucernė. Biznis
labai gerai eina. Labai svarbi pardu-
vimo priežastis. Nemokanti biznio iš-
mokinsiu. Mainysiu ant medinio ar
murnio namo. Atsišaukite greitai
pas J. Namon, 3452 So. Halsted St.,
2-os lubos.

PARDAVIMUI DUONOS KEPTU-
vė su brenčim; tirštai apgyventa lie-
tuviais, netoli transferinio kampo,
taipgi Hobor mixer. Parduodama iš
savininko nesveikatos. Reikia pama-
ty kad apkalnavus.
9229 Cottage Grove Ave.

PARDAVIMUI GROSERNE
ir furnišai, biznis geroj vietoj
ir išdirbtas per daugelį metų.
Priežastis pardavimo, išvažiuo-
ju į Lietuvą. Atsišaukite:
4614 S. Wood St.

PARDAVIMUI GROSERNE,
gera progą mokančiam darbą
bučeriui, nes vieta apgyventa, o
bučernės toli. Kreipkitės:
STAR MARKET,
4053 So. Maplewood Ave.

PARDAVIMUI CASH MAR-
ketas ir grosernė geroj apielin-
kėj. Turi but greitai parduota,
nes išvažiuojame ant farmos.
5159 So. Morgan St.

PARDAVIMUI NEDI-
delė grosernė, kurią galima
pirkti ir su mažu kapitalu.
Kreipkitės:
4637 S. Marshfield Ave.

PARDAVIMUI SALIU-
nas geroj vietoj. Pardavimo
priežastis liga.
6945 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS,
labai geroj vietoj, biznis išdirb-
tas per daugel metų. Atsišaukt
2463 Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI SALIUNAS,
labai geroj vietoj, lietuvių ir ru-
sų apgyventa. Priežastį parda-
vimo patirsite ant vietos. Atsi-
šaukite 828-W. 14th-St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI SALIUNAS
labai geroj vietoj; parduosiu už
pirmą pasiulymą. Priežastis par-
davimo, savininkas išvažiuoja
į Lietuvą.
3601 So. Union Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS GE-
roj vietoj, visokių tautų apgyven-
toji. Biznis nuo senai išdirbtas, ne-
toli Illinois Central State, priežastį
patirsite ant vietos.
J. RUSENS,
406 E. 115th St., Kensington, Ill.

PARDAVIMUI SALIUNAS,
labai pigiai, visokių tautų ap-
gyventa. Pardavimo priežastį
patirsite ant vietos.
724 W. 31st St. ir Emerald Ave.

PARDAVIMUI SALIU-
nas, visas ar pusė. Priežastį
pardavimo patirsite ant vie-
tos. Parduosiu pigiai.
3159 S. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIU-
nas, visokių tautų kolonijoj.
Biznis senas ir geras. Parduosiu
greit ir pigiai.
1437 S. Morgan St.

PARDAVIMUI SALIUNAS,
geroj vietoj, visokių tautų ap-
gyventa. Biznis išdirbtas gerai.
Priežastis pardavimo; nesutiki-
mas partnerių. Atsišaukite:
848 Roosevelt Road

PARDAVIMUI SALIUNAS
greitu laiku, su visais fixtures,
visokių tautų apgyventa. Parda-
vimo priežastį patirsite ant vie-
tos, 4547 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI SALIU-
nas ir club ruimis užpaka-
ly, lietuvių apgyventa. Tu-
riu parduoti pigiai, kadangi
mano pati apleido mane.
1041 W. 31st Pl.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI TROKAS GE-
rame stovyj, 4 geri tajoriai. Kai-
na \$250. Turi but parduotas šią
savaitę.
2640 W. 30th St.

PARDAVIMUI VIENO TONO
trokas uždarytu viršum, turi
but parduotas į trumpą laiką pi-
giai. Atsišaukite: 302 S. Wes-
tern Ave., Tel.: West 1790.

PARDAVIMUI VIM TROKAS
tinkantis bučernės ar kitokiām
biznui. Inžinas dirba kaip nau-
jas, 6 geri tajoriai. Parduoda
pigiai. J. D., 2257 W. 23rd Pl.
Klauskit bučernėj.

BARGENAI AUTOMOBILIŲ VAR-
TOTU AUTOMOBILIŲ KAI-
NOS NUMUSTOS.
\$75,000 vertės yra duodama už ju-
sų locną kainą.
ELGIN MOTOR CAR SALES CO.
2323 Michigan Ave.
Atdara vakarais. Tel. Calumet 6420.

RAKANDAI

RAKANDU BARGENAS.
Puikiausia progą jaunai porai; 5
kambarių vėliausios mados rakanda
turi but parduoti už bile sąžiningą
pasiulymą. Vėliausis ir puikiausias
sekliausias setas, valgomajam kam-
bariui setas, miegimo setas, kaurai,
pastatoma ant grindų lempa daven-
toji, langams uždangalai etc. Viskas
nauja; parduosime ant syk, arba at-
skirai. Taipgi, puikiais grojklis
pianus su dėpute ir roliais ir didelis,
dubeltava springas photographas su
rekordais ir dalmanto adata. Viskas
gvarantuota. Nepraleisk šio barge-
no.
Rezidencija 1922 So. Kedzie Ave.

PAUKAUSIU 7 KAMBARIŲ RA-
kandas, jei bus paimti tuojau. Taip-
gi atsisikirsiu su 3 kaurais, grojkliau
pianu, Victrola, dining ruimo setu,
miegambario setu, ant grindų pasta-
toma lempa, library stalų, indais, už-
kabinis ir tt. Mr. Shapiro, 1644 So.
Lawndale, Tel.: Lawndale 3099.

PARDAVIMUI 5 KAMBA-
rių rakandai gerame stovyje,
parduosiu pigiai, nes išvažiuoju
į Lietuvą. Atsišaukite į keptu-
vę, 1976 Wilmont Ave.

RAKANDAI, VARTOTI PER
18 mėnesių iš priežasties išva-
žiavimo į Lietuvą parduoda
pigiai.
4607 S. Wood St.

NAMAI-ZEMĖ.

PARDAVIMUI MURINIS NAMAS
ant vieno pagyvenimo 5 kambarių
užpakalį, iš prieikių salionas. Gara-
džius 3 automobiliams, taipgi ir lo-
tas. Parduosiu pigiai, nes išvažiuoju
Lietuvon. Atsišaukite:
3601 S. Lowe Ave.

2 FLATU MURINIS NAMAS —
bargenas. 7 ir 7 kambariai, furnaso
šiluma, elektro šviesa, dideli porčiai.
Mano užsiėmimas verčia išsikraustyti.
Kaina \$9250.00, \$3,000.00 cash, išmo-
kėjimai. Matykite savininką 2723 W.
35th St., Tel. Lafayette 1151.

PARDUODU LABAI PUKIĄ
farmą su mašinomis ir pigiai.
Platesnių žinių kreipkitės pas
JOE ZUBRICKI,
Goodman, Wisc.